

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Ž nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011
Praga-Dunaj 24.792

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2997

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Padec cen kmetijskih proizvodov

Žitna tržišča po vsem svetu stoje pod vti-
som katastrofalnih vesti iz Amerike. Na čika-
ški borzi, ki je vodilna za svetovni žitni trg, je
prišlo do panike in cene so padle tako nizko,
kakor že niso stale celih 24 let. Le leta 1906.
smo imeli še nižje cene žita. Veliki padec cen
sedaj pripisujejo deloma vsemu o krizi žitnega
poola v Ameriki, deloma pa radi velikih pro-
daj sovjetske Rusije. Sicer te prodaje niso bile
tako velike, vendar se jim pripisuje odločilen
vpliv. Danes je žitni trg tako nestalen, da ga
tudi razmeroma majhne količine, ki jih spravijo
iz ravnateljstva. Posebno v Ameriki, ki je odlo-
čilna tudi za ostale države, prevladuje spekulaci-
ja. Zato so pomisljive katastrofe na trgih, kjer
ima tako veliko besedo spekulacija, ki stoji več-
krat tudi pod vplivom neresničnih vesti. To je
bil tudi slučaj v Čikagu, kjer so bile vesti o
razpadu žitnega poola bolj demantirane, ven-
dar, kakor kaže, brez uspeha.

Padec žitnih cen daje mnogo misliti vsem
gospodarjem. Izključeno je, da bi bilo kmetij-
stvo, posebno v naših krajih pri tako nizkih
cenah še rentabilno. Posebno je prizadeto kmetij-
stvo v malih producerskih državah, kjer so
bili že prej pogoji za kulturo žita neugodni in
se je polagoma vršil prehod na druge bolj do-
nosne kulture. Pomisliti je treba, da se cena
koruze suče okoli 1 Din, pšenica pa stane 50%
več. To ni nikako pravilno razmerje, če primer-
jamo kakovost pšenice s kakovostjo koruze.
Razumljivo je tedaj, če prihajajo iz Amerike
vesti, da se zaradi nizkih cen pšenice vedno
bolj uporablja za krmo pšenice mesto koruze,
zlasti se če pomislimo na že omenjeno raz-
merje cen pšenice in koruze.

Nizke cene žita vplivajo tudi na cene dru-
gih kmetijskih pridelkov, kar se je že lani opa-
zilo pri fižolu, v še večji meri pa letos.

Agrarna kriza se predvsem javlja v veliki
nadprodukciji. Nadprodukcija je postala poseb-
no občutna letos, kajti pridelek pšenice se je
letos zvišal na cel svet izjemno Rusije od
67.650.000 ton na 71.240.000 ton. K temu po-
datkom pripominjamo še, da je že produkcija
leta 1928. presegala leto 1913., torej zadnje
je normalno predvojno leto, za 20%, istočasno
(od 1913 do 1928) pa se je na svetu prebival-
stvo pomnožilo samo za 10%. Vzroke za veli-
ko produkcijo je iskati tudi v vedno bolj rasto-
či mehanizaciji dela v kmetijstvu, kjer se vidijo
posebno veliki uspehi v prekomorskih državah.
Poleg tega je v številnih industrijskih državah
stremljenje po avtarkem (samozadovoljivem)
gospodarstvu zelo pospešilo agrarno produk-
cijo. Mislimo tu na Avstrijo in Italijo, kjer čuti
uspehe tudi stremljenja posebno srednjeevropski
izvoz žita.

Na drugi strani pa zopet opažamo, da
konzum žita ni narastel sorazmerno s produk-
cijo. V celi vrsti velikih držav je danes konzum
žita manjši kakor pred vojno, to pa zato, ker
so žito izpodrinila druga hranila.

Zaradi vseh teh razlogov je moralo priti
do krize na svetovnih žitnih tržiščih. Že lani
smo opazili, da je letom 1926, 1927 in 1928 z
visokimi žitnimi cenami sledilo leto 1929 z niz-
kim cenami. Padec cen žita pa ni osamljen.
Indeksi cen raznih držav kažejo, da so padle
zelo tudi cene raznih sirovin, predvsem
tekstilno industrijo. Razmerje med cenami indu-
strijskih izdelkov in agrarnih proizvodov je
bilo na svetovnih tržiščih za slednje do l. 1929
razmeroma ugodno, leta 1929 pa se je občutno
poslabšalo v škodo agrarnih proizvodov. Za-
radi teh nizkih cen se je razumljivo kupna moč
podeželskega prebivalstva zmanjšala in priti
je moralo nujno tudi do industrijske krize, ki jo
danes vedno bolj čutijo po cel svet in ki
se javlja tudi pri nas, saj smo že imeli priliko
poročati o redukcijah delavstva, nadalje o del-
nih ustavitvah obratov in v zvezi s tem o nara-
ščanju brezposelnosti. Industriji je stališče
lažje, ker se more braniti z dobro organizacijo
proti padajočim cenam, težko pa je kmetijstvu.
Zato tudi industrija lažje klubuje gospodarski
krizi, ker pomeni pri njej racionalizacija skoro
vedno znižanje produkcijskih stroškov in s tem
povečanje dobička. V kmetijstvu pa je racio-
nalizacija in standardizacija zvezana z velikimi
stroški, ki pa ne prinašajo toliko direktnega
dobička. Nadalje ima industrija svoje karte-
le, ki drže stalne cene, pa naj si bodo dobri ali
slabi časi. Kajti v dobrih časih si naberejo pod-
letja toliko rezerv, da lažje prebrodijo krizo.
Znano pa je tudi, da se kartelna cena ne ravna
po produkcijskih stroških najcenejšega produ-
centa, ampak je taka, da omogoča rentabilnost
tudi manj racionaliziranim obratom, ki morajo
delati z nadpovprečnimi stroški. Trgovska or-
ganizacija kmetijstva je še v povojih in tu čaka
kmetijsko združništvo še obsežno polje dela.
Nadalje bo treba še mnogo dela za tehnični
napredek našega kmetijstva, zlasti kar se tiče
porabe umetnih gnojil, ki je kakor znano pri
nas minimalna, pa bi se dala z velikopotezno
propagando še zelo povečati tako, da bi morali
graditi še nove tovarne umetnih gnojil in raz-
širjevati obrat že obstoječih, ne pa da bodo
morale omejevati svoje obratovanje še sedanje
tovarne. V zvezi s tem je zanimivo dejstvo, ki
samo ga ugotovili pred nedavnim, da mora eno
največjih podjetij kemične industrije, Ruše, ve-
dno svoje produkcije izvažati v inozemstvo,
ker je ne more prodati doma.

Da na se je sedaj položaj na žitnem trgu

Bojna napoved antifašističnih elementov Italije proti režimu

Manifest združenih italijanskih antifašističnih strank — Naraščajoča
gospodarska kriza v Italiji — Senzacionalen članek Nittija

Pariz, 26. septembra. Ugledni levičarski list
»La depeche de Toulouse« piše: Te dni se
je v Parizu zaključilo zasedanje vrhovnega sveta
antifašistične koncentracije. Navzoči so bili zastop-
niki vseh italijanskih antifašističnih strank od li-
beralne desnice do socialistične levice, izjemši
katoliške popolarce, ki so sicer z antifašistično
koncentracijo edini v pobijanju fašizma, ne stri-
njajo pa se z njenim svobodomiselnim programom.

Sejam je predsedoval bivši poslanec Filipo

Turati, šef združenih socialistov.

Zasedanje je objavilo manifest vsemu svetu,

v katerem se poudarja, da se je fašizem, kakor je

bilo pričakovati, izkazal za popolnoma nesposob-

nega vladati Italijo. Njegova politika je privedla

do gospodarskega poloma, tako da je nezadovolj-

nost italijanskega ljudstva narasla do visoka. Za-

radi tega je fašizem obnovil teror, kar nezadovolj-

nost ljudstva je povečevalo. Fašizem sam se je ko-

rumpiral, terorizmu, ki se poslužuje izjemnih po-

stav in izrednega tribunala, pa se v lastnih vrstah

črni sraje pridružuje že dalje večji defetizem, ki

prizadeva največje skrbi vodstvu stranke samemu.

Italija se v resnici nahaja v stanju državljanske

vojne, ker se je začelo prebivalstvo organizirati

v tajnih organizacijah. K temu se pridružuje tihi

odpor narodnih manjšin, ki jih je fašizem

začel v zadnjem času s podvojenimi silami zatirati.

To stanje pomeni obenem največjo nevarnost

za internacionalni mir, ker se s sedanjo Italijo ne

more uresničiti evropska federacija.

Vrhovni svet antifašistične koncentracije ugo-

tlavlja, da se bliža odločilna ura. »Treba je zbrati

vse antifašistične sile, da se užge baklja osvobo-

dilne borbe. Starim veteranom in onim, ki ječe po

ječah, se mora pridružiti mladina.« Manifest po-

ziva vse Italijane, da sklenejo svoje vrste v borbi

za svobodo.

Manifest končuje z zagotovitvijo, da bo nova

Italija postala lojalna član Društva narodov in

Panveprope, pa da bo popolnoma priprava slovans-

ki in nemški narodni manjšini, katerima je treba

podeliti popolno narodno in kulturno avtonomijo.

Glede gospodarskega položaja Italije piše gla-

silo italijanskih antifašistov v Parizu »Italia«

v svoji številki od 20. septembra sledeče:

»Gospodarski krogi Italije, ki so dosedaj s fa-

šizmom simpatizirali, se sedaj od njega čimdalje

bolj obračajo. Zadnja številka ultrafašističnega li-

sta »Tevere«, odgovarjaajo glavnemu taktiku

fašistične industrijske zveze Olivettiju, ki se je v

turinski »Stampi« pritoževal, da fašistični državni

socializem ovira svobodni razvoj produkcije, hudo

napada gospodarske kroge, češ da je »paralizirao

produkcijo pripisovati prevleki požrešnosti kapita-

listov«. Torej se je zveza med fašizmom in itali-

jansko industrijo začela krhati. Enak napad na pri-

dobitne kroge si je dovolil dne 5. septembra v

»Corriere della Sera« znani fašistični predsednik

vojnih invalidov Delcroix, ki se ljuto obrača proti

defetistom, »ki tožijo o gospodarski krizi, dočim

imajo od nje dobiček in razsipajo narodno bo-

gastvo Italije. Te elemente, da bo treba zadeti z ne-

izprosno pravico fašizma«. Enako se izraža v »Te-

vere« bivši fašistični minister De Stefani.

Dejanski gospodarski položaj Italije je ozna-

čen po padcu vseh vrednot. Glasilo ameriških fi-

nančnih krogov »The Wall Street Journal« govori

naravnost o finančnem samomoru Italije. Pri tem

pa ni značilen samo padec industrijskih papirjev,

kakor n. pr. družbe Fiat, ampak pred vsem padec

zemljiškokreditnih papirjev, kar dokazuje, da se

zemlja ne kultivira več ali pa, da se ne rentira.

Tako n. pr. je vprav katastrofalen padec največ-

šega melioracijskega podjetja, tako zvezne Boni-

fice v Ferrari, kojeva akcije so se svojčas pri

nominalu 200 lir prodajale po 800, dočim imajo

danes kurz 19 lir, ki je pa tudi fiktiven, ker se

izven borze prodajajo po 5 lir.

Zelo simptomatičen pojav je tudi, da vlada

zahteva od vsakega industrijskega podjetja pa tudi

od najmanjšega trgovca in obrtnika, da položi kav-

ejo, katere se ne vrača. V prvi vrsti pa se po-

služuje vlada depozitov poštne hranilnice. Na ta

način je dobila denar največ od »Bancine« za de-

pozite in posojila in od »Bance di Napoli«. Na ta

način se danes stekajo hranilne vloge italijanskih
državljanov prisilno v državno blagajno, ki z njimi
plačuje ogromne izdatke za vojsko, milico in faš-
istično propagando.

Zelo kritičen je tudi položaj italijanskih ob-
čin, ker je vlada uknila občinski davek na po-
trošnjo, ki je bil njihov glavni vir. Konkurni se
strahovito množijo, dasi jih sodišča silno zadržu-
jejo. V Neapolju so na glavni trgovski ulici »Retti-
fiko« od vsakih pet velikih trgovin zaprle tri. Sam
»Lavoro Fascista« poroča o trumah z dežele, ki
oblegajo mestne borze dela, pa jih prefekti po
preteku 15 dni, ako niso dobili dela, poženejo nazaj
v domovno občino.

Največji vtis na inozemstvo pa je napravil čla-
nek bivšega ministra Nittija v »The New Re-
public« v New Yorku, v katerem pisec dokazuje,
da v Italiji ne vlada red, ampak narobe nered in
fatalno razsipanje denarja za vojaške izdatke in za
obrambo fašizma. Nitti nasvetuje ameriškim kro-
gom, da napravijo anketo o gospodarskem in fi-
nančnem položaju Italije. Na podlagi te ankete sem
prepričan — pravi Nitti — da se bo Amerika
prepričala, da fašizem ugonablja produkcijo in
osiromašuje Italijo.

Ta razkritja nam nudijo material, na podlagi
katerega si moremo ustvariti pravo sliko o vzro-
kih velikih izprememb v vodstvu fašistične stranke,
ki jih je izvršil in jih še namerava izvršiti Musso-
lini. O teh izpremembah se veliko ugaiba. Gotovega
pa se ne ve ničesar, razen to, da v vodstvu stranke
samem vlada nesoglasje in pa velika skrb za
bodočnost. Na eni strani bi Mussolini rad počasi
in neopazeno pustil fašistično stranko izginiti, na
drugi pa se boji naraščanja antifašističnih elemen-
tov, česar se bojijo tudi oni krogi Italije, ki so bili
in so na tihem proti fašizmu, se pa bojijo, da bi
njegov polom čez noč mogel imeti usodne po-
sledice.

Treba je pripomniti, da je antifašistična kon-
centracija sprejela tudi resolucijo, ki se jako ostro
obrača proti Vatikanu.

Vojne nevarnosti ni!

Francosko-italijanska pogajanja se nikakor niso definitivno razbila

Milan, 26. sept. t. Italijansko časopisje ob-
javlja v celoti članek, ki ga je pariski »Le Temps«
posvetil italo-francoskim pogajanjem za pomorsko
razorožitev. Sprva, tako piše francoski oficijozni
časopis, je res izgledalo, da pogajanja v Ženevi
sploh ne bo mogoče začeti, ker je italijanski zu-
nanji minister nenadoma odpotoval v Rim, ne da
bi pustil kakšno upanje na končni uspeh. Vendar
se je prizadevanju francoskega delegata Massigli
posrečilo, da je pogajanja nanovo začel in sicer z
italijanskima strokovnjakoma grofom Ruspoli in
minist. Rossi. Massigli je bil pooblaščen od svoje
vlade, da stavi italijanskim ekspertom nove po-
nudbe, ki bi bile omogočile paritetno izvršitev fran-
coskega in italijanskega pomorskega programa
koncem leta 1936. Na škodo medsebojnih odno-
šajev pa je italijanska vlada nenadoma desavuirala
svoje eksperte in se postavila na stališče takojšnje
pomorske enakosti. Očitvidno je italijanska vlada
napravila iz tega vprašanja časti. Francija se tega
zaveda in razume popolnoma, zakaj italijanska
vlada tako trdovratno stoji na svojem načelu pari-
tete, čeravno je jasno, da bi delanska pomorske
enakosti vsaj za enkrat ne bilo mogoče doseči.

Oficijozni »Temps« pristavlja, da je baš radi

tega, ker je Italija iz pomorske paritete napravila
vprašanje prestiža in časti, veliko upanje, da se
bodo pogajanja nadaljevala in končno tudi uspeša.
Vrata za nove pogovore so ostala odprta in fran-
coska vlada je prepričana, da se ji bosta intere-
sirani državi kmalu poslužili. Govoriti o napetosti
med Italijo in Francijo je pretirano, govoriti o vo-
jni nevarnosti je pa naravnost pregrešno.

London, 26. sept. or. Vladni »Daily Herald«
poroča iz Rima, da tam nikakor ne vlada vtis, ka-
kor da bi ukinitve pogajanj med Italijo in Fran-
cijo pomenilo povečanje napetosti med obema dr-
žavama. Italijanska vlada se pač zaveda, da bo to
pol morala ona začeti s pogajanja, zato bo pa ča-
kala ugodnega trenutka, da se poslužijo odprtih vrat,
ki so ostala po odhodu iz Ženeve obeh delegacij.

Pariz, 26. sept. AA. V vladnih krogih potrju-
jejo, da se ne more govoriti o popolnem prekinje-
nju pogajanj med Italijo in Francijo glede pomor-
ske razorožitve, ker obstoja na obeh straneh dobra
volja, da se premostijo težka nesoglasja tako na
političnem, kakor na ožjem razorožitvenem pod-
ročju. Francosko stališče slej ko prej priznava na-
čelo pomorske paritete, kakor je bilo postavljeno
na washingtonski konferenci.

Opravičevanje nekulturnega čina

Trst, 26. sept. K zatvoritvi zasebne slovenske
šole pri Sv. Jakobu v Trstu prinaša »Popolo di Trie-
ste« sledeče značilne komentar:

Zadostuje majhna slika, da se razume daleko-
sežnost te odločbe in da se pojasnijo vzroki, da se
je to ukrenilo. Ravnatelj te šole je bil neki Andrej
Čok, dobojen brat listega Ivana Marija Čoka, ki je
zbežal v Ljubljano, da se odtegne aretaciji, ki jo je
odredilo izredno sodišče proti njemu, ker je bil
član teroristične organizacije v Juljski pokrajini.
Imenovani ravnatelj je imel ob svoji strani upravni
svet, ki so ga tvorili 1. dr. Just Perić, barzagri-
nejsi slovenski propagandist v oddelku Barkovlje-
Rojan, kateri pa sedi danes na varnem v zaporu po
odredbi izrednega tribunala, ker se je dokazala nje-
gova soodgovornost s teroristično organizacijo; 2.
bivši poslanec dr. Villan, mednarodni agitator proti
Italiji in smešen čvekač v zadevi narodnih manjšin
v Društvu narodov; 3. advokat Edvard Slavik, pa-
tron slovenskih protitalijanskih krožkov in 4. advo-

tako katastrofalno poostil, je pripisovati rus-
kemu nastopu na svetovnih trgih. Rusija skuša
zopet osvojiti stara tržišča predvojnih časov.
Zato so ji dobra vsa sredstva, predvsem pa po-
bija svojo konkurenco z nizkimi cenami. Videli
smo že kako škodo je napravil našemu lesne-
mu gospodarstvu izvoz ruskega lesa. Vedno
bolj se opaža ruski pritisk tudi na trgu lanu in
konoplje, živine in jajc. Zato so razumljiva
stremjenja ruskih sosedov in sploh vseh sred-
njeevropskih agrarnih držav, da skušajo s
skupnim nastopom omejiti povodenj cenega
ruskega poplara, ki jim toliko škoduje.

kat Jožef Abram, ki je tudi tipičen predstavitelj
protitalijanstva in antifašizma. Ta upravni svet —
pravi »Popolo di Trieste« — je imel na razpolago
bogate fonde, s katerimi je vsako leto vzgojil kader
mladine v protitalijanskem duhu, tako da je šen-
jakobska šola tvorila naravnost jugoslovanski otok
v italijanski državi. Potem ko »Popolo di Trieste«
sumnja na običajen izvor fondov, s katerimi je raz-
polagala slovenska šola, pravi, da je upravni svet le
denarje, s katerimi se je deca šolala skoraj zastoj,
uporabljal pod krinko kulturnih namenov za anti-
fašistično in antitalijansko propagando.

Končno »Popolo di Trieste« licemersko ugo-
tlavlja, da fašistična Italija priznava svojim drugo-
rodnim državljanom pravice lastnega jezika in kul-
ture, tako da se v mnogih italijanskih institutih
nahajajo stolice hrvaškega in slovenskega jezika in
literature, da pa ne more dopustiti, da bi se slo-
vanske šole izprevrgele v orodje antitalijanske in
antirežimske propagande, ter da bi ogrožale italijan-
sko kulturo.

S takimi neresnicami in natočevanji opravi-
čuje fašistično glasilo ta nekulturni čin.

Povečanje belgrajskega kolodvora

Belgrad, 26. sept. m. V gradbenem ministr-
stvu so začeli proučevati projekt razširitve glavne
železniške postaje v Belgradu in projekt zgradbe
novega tovarnega kolodvora. Ob tej priliki bodo
proučili tudi načrt podzemnega tunela pod Belgra-
dom do novega pančevskega mostu, koder bo spe-
ljana železnica proti Rumuniji. Dela se prično za-
četkom prihodnjega leta.

Audience pri kralju

Niška Banja, 26. sept. m. Semkaj je prispe
predsednik ministrskega sveta general Zivković v
spremljstvu ministra Uzunovića in ministra dvora
Jeftića. Nj. Vel. kralj je dole goste takoj sprejel v
avdijenco.

Ban Sernee in bivši minister Sušnik pri
dr. Korošcu

Belgrad, 26. sept. z. Danes je prisel v Bel-
grad ban dravske banovine g. inž. Dušan Sernee
in bivši minister g. prof. Sušnik. Konferirala sta
z g. ministrom dr. Korošcem, ki pa je že ob 9.30
odpotoval v Niško Banjo, kjer je bil sprejet v avdi-
jenco pri kralju.

VZS

Belgrad, 26. sept. m. Danes so se pričele seje
vrhovnega zakonodajnega sveta.

Šolnina na privatnih šolah

Belgrad, 26. sept. AA. Po uradnih poročilih
kraljevskih banskih uprav zahtevajo privatne šole
v kraljevini plačilo šolnine od staršev učencev, kar
je očitno v nasprotju s §§ 4. in 164. zakona o na-
rodnih šolah. Radi tega je odredil minister pro-
svete, da morajo vse privatne šole takoj ustaviti
vplačevanje šolnine v katerikoli obliki. Načelniki
prosvetnih oddelkov in šolske uprave morajo o tem
takoj obvestiti starše učencev. Izvzete so samo pri-
vatne šole za defektno dečo.

Ureditve izvoza poljedeljskih pridelkov

Belgrad, 26. sept. AA. V zvezi z vprašanjem
ministra za poljedelstvo, kaj je z ureditvijo
izvoza in tranzita svežega krompirja in drugih po-
ljedelskih pridelkov, ki da so okuženi z zrakom,
je ministarstvo za zunanje zadeve obvestilo minist-
stvo poljedelstva, da izdajejo potrdila o zdravstve-
nosti pridelkov. To poročilo ministrstva za zunanje
zadeve je bilo dostavljeno vsem oglednim in kon-
trolnim postajam v vednosti in ravnanju, ker so po-
oblašene, da izdajajo izvozna dovoljenja.

Zakon o avtoabusnem prometu

Belgrad, 26. sept. z. Zakon o podjetjih za re-
den prevoz potnikov in blaga z moto-nimi vozili je
končan. Zakon bo predložen predsedniku ministr-
skega sveta in ne pride pred vrhovni zakonodajni
svet. S tem zakonom se bo uredil avtoabusni promet
v celi državi, ker je želje, da se s prevelik

Nova krščansko-socialna vlada v Avstriji?

Zmaga filolaističnih elementov

Dunaj, 26. sept. as. Danes so se zglasili pri zveznem predsedniku Miklasu voditelji vseh strank, tudi socialnih demokratov. Miklasov namen, da bi sestavil koalicijski kabinet v dosedanjem razmerju strank pod vodstvom Vaugoina, pa se bo razbil najbrže na tem, da so se Velenemci in Landbund postavili dosedaj proti temu načrtu in izjavili samo svoje veliko ogorčenje zaradi padea dr. Schobroerja. Verjetno je torej, da bo Miklas kmalu nehal s svojim prizadevanjem v tej smeri in da bo poveril Vaugoinu sestavo krščansko-socialnega manjšinskega kabineta, obenem mu pa priporočil, naj nadaljuje pogajanja za koncentracijo meščanskih strank.

Nova avstrijska vlada bo torej najbrže kabinet Vaugoin-Seipel, ker je bivši kancler dr. Seipel menda pripravljen, da sprejme zunanje ministrstvo. Na brzojavni poziv je namreč že prekinil svoje poučno potovanje po Škandinaviji in se odločil, da se z letalom vrne na Dunaj. Neki krščansko-socialni večerni list poroča, da je morda računati tudi s tem, da bo dr. Seipel imenovan za zveznega kanclerja. Vsekakor je misliti na to, da bo nova vlada sestavljena skoro ravno tako, kakor prejšnji Seiplov kabinet. Vaugoin bi prevzel vojno in notranje ministrstvo, bivši prosvetni minister v Seiplovem kabinetu Schmitz prosvetno ministrstvo, Thaler poljedelstvo, Resch pa socialno politiko. Če bodo Velenemci sodelovali, bo dr. Schürf prevzel trgovinsko ministr-

stvo, dr. Slama pa pravosodno ministrstvo. Za Landbund bi dobil finančno ministrstvo štajerski deželni svetnik Winkler.

Če pa Velenemci in Landbund ne bi stopila v vlado, se kandidati za ta ministrstva še niso imenovali. Čuje se pa, da bi dolgoletni finančni minister v Seiplovem kabinetu dr. Kienböck prevzel predsedništvo zveznih železnice, zaradi česar bi tudi krščansko-socialni finančni minister v Schobroevem kabinetu dr. Juch ostal še nadalje finančni minister.

Kar tiče Velenemcev in Landbunda, je upanje, da ne bodo ostali pri svojem dosedanjem odklonilnem stališču, če se jim bodo dale zadostne garancije, ki jih zahtevajo glede volivne reforme.

Dunaj, 26. sept. as. Čuje se, da namerava Vaugoin poklicati v svoj kabinet tudi dva heimwehrovska ministra in da je že brzojavno povabil na Dunaj voditelja Heimwehra kneza Starhemberga, ki se sedaj nahaja v inozemstvu. Že dr. Seipel je ponovno v svojih govorih izjavljal, da ima Heimwehr pravico do direktnega zastopstva v vladi.

Vsi pariški listi smatrajo demisijsko Schobroevga kabineta za nevaren simptom notranjopolitičnega razvoja v Avstriji. Njegov padeč končno ni nič drugega, kakor politično maščevanje heimwehrovcev, ki se radi zmage Hitlerja v Nemčiji udajajo novemu upanju.

Razgovori zveznega predsednika Miklasa z zastopniki strank so bili danes končani ter je predsednik poveril sestavo novega kabineta dosedanje-

mu podkanclerju Vaugoinu. Zvezni predsednik je v razgovorih z zastopniki strank upošteval željo krščansko-socialne stranke, ki je predlagala, da naj njen načelnik Vaugoin stopi na čelo nove vlade. Velenemci in Landbund pa sta sporočila, da ti dve stranki vidita v postopanju krščansko-socialne stranke kršenje koalicijske. Stavili so tudi vprašanje, ali se ne razmotrija tudi o tem, da bi se sestava nove vlade poverila dr. Schobru. Miklas je odgovoril, da je tak primer izključen. Vsekakor je računati z verjetnostjo, da se bo sestavil kabinet manjšine. Vaugoin bo vsekakor nadaljeval pogajanja tudi s srednjimi strankami. Ta pogajanja se bodo najbrže zavlekla do prihodnjega tedna, ker se prihod dr. Seipla, ki bo podpiral prizadevanja Vaugoina, pričakuje šele v nedeljo. Krščansko-socialni kabinet se označuje za volilni kabinet kršč. socialne stranke, katere edina izvršljiva naloga bo takojšnja izvedba novih volitev. Iz krogov Heimwehrovcev se doznava, da Heimwehrovci v tem stadiju nimajo namena, udeležiti se te sestave kabineta. Odločitev o tem je pričakovati na jutrišnji seji njihovega vodstva.

Po designiranju je odšel Vaugoin takoj v parlament, v katerem je ravno zborovala deželna konferenca velenemske ljudske stranke. Velenemci so po občirni razpravi glede odstopa dr. Schobra sklenili, da se ne udeležijo nobene sestave kabineta, pri kateri bi sodelovali oni faktori, ki so povzročili odstop dr. Schobra.

Izredna seja mariborskega obč. sveta

Maribor, 26. sept.

Ob napovedani uri je otvoril župan dr. Juvan izredno sejo. Na dnevnem redu današnje izredne seje je bila predložena Tegethofova rojstna hiša v Slovenski ulici 12. Za odsek je poročal občinski svetnik dr. Weble, ki je prečital tozadevno pogodbo, sklenjeno med mariborsko mesno občino in tukajšnjo oblastno hranilnico kot edino ponudnico za nakup omenjene hiše. V smislu predmetne pogodbe se proda proti kupnini 350.000 Din omenjena hiša oblastni hranilnici, ki mora hišo podreti do prvega aprila 1931 in takoj pričeti z gradnjo novega poslopja, in to v smislu predpisov, ki jih bo izdala mestna občina Maribor kot pristojna gradbena oblast. Omenjeni rok se more podaljšati v slučaju, da bi se hiša radi nepredvidenih težav pri delaciji strank, ki stanujejo v hiši, ne mogla pravočasno podreti. Tudi se bo v smislu pogodbe dala parcela št. 24 uporabiti za razširjenje Slovenske in Gosposke ulice. Poročilo dr. Webleta se je sprejelo z 22 glasovi večine, nakar je župan dr. Juvan zaključil javno sejo in otvoril tajno. Seja ob zaključku poročila še traja.

Jezuitski provincijal v Belgradu

Belgrad, 26. sept. m. Danes je prišel v Belgrad provincijal jezuitskega reda dr. Prešeren, ki se je mudil na vizitacijskem potovanju v Skoplju, obiskal je tudi Sofijo.

Naši časniki v Romuniji

Bukarešt, 26. sept. p. Rador javlja, da so dospeli v sredo zvečer jugoslovanski časniki v Herkolovo kopališče v Romuniji, kjer so bili priščno sprejeti. V mestu so visle romunske in jugoslovanske zastave, posetniki kopališča so jim priredili burne ovacije. V imenu romunskega tiska jih je pozdravil častnik Kasane, nakar mu je odgovoril jugoslovanski častnik Simić. V četrtek so si ogledali kopališče, mesto in okolico. Nato so odpotovali v Bukarešt.

Zakon o notarjih

Belgrad, 26. sept. m. Službene novine z dne 26. sept. objavljajo zakon o notarjih.

Tečaj za arhiuske uradnike

Belgrad, 26. sept. z. V ministrstvu pravde se bo vršil tečaj za arhiuske uradnike. Za tečaj se je prijavilo mnogo kandidatov, izmed katerih jih je bilo sprejetih 200. Sprejeti kandidati bodo obveščeni potom občinskih uprav ali pristojnih oblasti. Kandidati se morajo zglasiti v ministrstvu pravde 1. oktobra ob 6 zvečer. Kdor se v tem času ne prijavi, se smatra, da je odstopil.

Izvoz jakolk

Belgrad, 26. sept. m. Neka ugledna firma iz Nemčije se zanima za vagonске količine jakolk iz naše države. Naši izvozniki morejo dobiti informacije pri zavodu za pospeševanje zunanje trgovine — informativno komercialni odsek.

Pravilnik o katastraciji gozdov

Belgrad, 26. sept. AA. V ministrstvu za gozdove in rudnike so izgotovili pravilnik o katastraciji, ki bo izvršena po vsej državi na podstavi novega gozdnega zakona. V zvezi s tem pravilnikom bo v ministrstvu za gozdove in rudnike nekoliko konferenc strokovnjakov, ki bodo sestavili njegovo definitivno redakcijo.

Belgrajske vesti

Belgrad, 26. sept. p. Ministrstvo zunanjih del je objavilo imena kandidatov, ki so se prijavili za polaganje izpita v ministrstvu zunanjih del. Izpiti se začne dne 1. oktobra ob devetih.

Belgrad, 26. sept. m. Jutri teden se vrši v Smederevu svečana proslava 500 letnice obstoja mesta.

Belgrad, 26. sept. m. 24. in 25. sept. se je vršila v poljedelskem ministrstvu važna konferenca za izdelavo pravilnika za brezobrestna posojila za zidavo hiš dobrovoljcev in kolonistov. Pravilnik je sprejet.

Belgrad, 26. sept. m. Dela za adaptacijo tovarne za izdelovanje bankovcev so dokončana. Delo v tovarni se prične s 1. oktobrom. Tiskali se bodo samo stođinarski bankovci. Tovarna se nahaja v Topčideru.

Belgrad, 26. sept. AA. Z odlokom ministra za prosveto je postavljena na podstavi §§ 74, 88 in 89 zakona o srednjih šolah v soglasju s predsednikom ministrskega sveta za supletnik na 1. realni gimnaziji v Ljubljani v I/9 diplomirana dijakinja filozofije gđe. Darinka Janković.

Belgrad, 26. sept. AA. Ker je dr. Vladimir Stojković, načelnik agrarnega oddelka v ministrstvu za poljedelstvo podal ostavko kot član upravnega odbora Privilegirane družbe za izvoz deželnih pridelkov, je minister za poljedelstvo na njegovo mesto imenoval inspektorja tega ministrstva Nikolo Belobrika.

Belgrad, 26. sept. m. V soboto dne 27. t. m. se vrši skupščina Zveze srbskih zemljoradniških zadrug, kongres se bo vršil v nedeljo dne 28. t. m. Včeraj in danes so se vršile predkonference, zborovali so vinogradniški zadrugarji, delegati nabavljajlnih in kreditnih zadrug.

Belgrad, 26. sept. m. Iz okolice Križevcev in Zlatara bo prišlo v začetku oktobra v Sumadijo okoli 400 kmetov na obisk k sumadijskim kmetom.

Belgrad, 26. sept. z. V avgustu se je plačalo od neposrednih davkov znesek 258 milij. Din, to je rekordno število v poslednjih 12 letih.

Matthewsev polet

London, 26. sept. AA. Ko je kapetan Matthews zapustil davi Rangoon, da nadaljuje polet v Avstralijo, je naletel nad Meinom na silen vihar, ki ga je prisilil k povratku. Pozneje je znova odletel in upa, da doseže jutri Singapore. Jutri bo 12. dan njegovega poleta v Avstralijo. Za enkrat je nasproti Hinklerjevemu rekordu še vedno za en dan na boljšem.

Kitajski komunisti se zopet giblijejo

London, 26. sept. AA. Po poročilu iz japonskega vira so se vršili v pokrajini Hupeh hudi boji med rdečo armado in nankingskimi četami. Angleska torpedovka je obstreljevala rdeče čete ob reki Yangtse. Rdeče čete so zasedle Tsingliku, ki leži severno od mesta Hankeou.

Hmelj

Zatec, 26. sept. as. Povpraševanje po hmelju je bilo v zadnjem tednu zelo veliko ter je bilo prodanih več tisoč stotov letošnje letine. Največ povpraševanja je bilo za prvovrstno blago, za katero se je dosežala cena 500—550 Kc, za srednji hmelj 450—500 Kc, za slabši srednji hmelj 400 do 450 Kc, za slabi hmelj pa 300—400 Kc. Izbrano blago je imelo višjo ceno.

Romunija ne želi vojske

Bukarešt, 26. sept. as. Današnji listi obširno komentirajo poročilo, po katerih pripravlja Českoslovaška obnovo gospodarskih odnosov s Sovjetsko Rusijo. »Lupta« piše, da je Romunija Sovjetom že večkrat pokazala svojo voljo za sporazum, da pa je kot prvi pogoj zahtevala, da Rusija prizna sedanje romunske meje. »Streptacea«, poluradni organ romunske vlade, objavlja komunikacije, v katerih izjavlja, da se Romunija zelo čudi vestem, ki prihajajo v zadnjem času iz Rusije in ki jih predvsem širi moskovska »Pravda«, češ da je Rusija zelo vznemirjena radi romunskega načrta, da zgradi v Crnem morju svojo pomorsko bazo. Sovjeti se bojijo, da bi angleško sredozemsko brodogradnjo moglo priti v Crno morje, kar bi bilo seveda napretno proti Rusiji. Tudi je Rusija zelo vznemirjena radi letošnjih romunskih manevrov, ki so zadnji pregled vojske pred mobilizacijo romunske armade proti Rusiji. Temu nasproti naglašajo romunski vlada, da Romunija ne želi nič drugega kot mir. Romunija je pri vsaki priložnosti pokazala svojo voljo, da hoče živeti z Rusijo v dobrih sosednjih odnosih.

Agrarni blok vzhodnih držav

Bukarešt, 26. sept. p. V razgovorih med romunskim trgovinskim ministrom Madgearuom, jugoslovanskim zunanjim ministrom Marinkovićem, poljskim zunanjim ministrom Zaleskijem, češkoslovaškim zunanjim ministrom Benešem in madjarskim ministrskim predsednikom Bethlenom je prišlo do izmenjave misli, kjer se je naglasila potreba ustvaritve agrarnega bloka. Sijedenje je bilo, da se vrši naslednja konferenca 14. oktobra, na kateri bo minister Madgearu postavil kompletne predloge glede ustvaritve agrarne edince vzhodnih evropskih držav. Na tej konferenci bodo sodelovale vse države, ki so bile zastopane na varšavski konferenci, poleg tega pa tudi nekatere druge države.

Aretacija posl. Korfantija

Vratislava, 26. sept. as. Danes je bil v Katovicah aretirani Korfant, voditelj krščanske demokratske stranke v Zgornji Sleziji in najostrejši notranje-politični nasprotnik vojvode Graziškega, ki ga je imenoval na tamkajšnje mesto Piłsudski. Močen policijski oddelek je zgodaj jutraj obkolil njegovo vilo in izvršil hišno preiskavo. Nato so Korfantija prepeljali v policijsko ravateljstvo. Ker je bil Korfant kot deželni poslanec imun, so ga mogli aretirati šele potem, ko je predsednik republike objavil razpust gornje-slezjskega sejma.

Po aretaciji je policija zasedla in preiskala upravno poslopje njegovega lista »Polonia«. Izdana so bila zaporna povelja tudi proti več drugim deželnim poslancem. V razpuščenem gornje-slezjskem sejmju je imel Korfantijev blok za seboj 13 poslancev, nemška manjšina pa 15. Sejm je bil razpuščen radi tega, ker so v Varšavi smatrali, da pokrajinski sejm ni avtonomen z lastno legislativo, temveč da je samo začasno zastopstvo. Akcija proti Korfantiju vzbuja tem večje začudenje, ker se splošno smatra, da je Korfantijeva zasluga, da je Zgornja Slezija pripadla pod Poljsko.

Nova turška vlada

Carigrad, 26. septembra. AA. Predsednik turške republike Mustafa Kemal se je posvetoval z voditeljem obeh najmočnejših parlamentarnih strank. Razgovor z Izmet pašo in Fethi Bejem je veljal političnemu položaju. Po tem pogovoru je Mustafa Kemal poveril Izmet pašo za nalogo, da sestavi novo turško vlado.

Stabilizacija turške valute

Pariz, 26. sept. AA. Po poročilu iz Ankare je turški parlament soglasno sprejel zakon o stabilizaciji turške valute. Šuti bej je kritiziral občo politiko vlade, ki jo pooblašča zakon, da lahko izroči prometu potrebno količino novčanic s tem, da jo vzame iz rezervnega fonda in da za kritje kupuje valuto ali tuje devize.

Zaro aga povožen

Newyork, 26. sept. AA. Turški podanik Zaro aga, ki trdi, da je star 156 let in da je bil enajstkrat oženjen, je postal snoči žrtev avtomobilske nesreče na newyorskem boulevardu Broadwayu. Zdravstveno stanje ponesrečenca je kritično.

Dunajska vremenska napoved: Severne Alpe: V splošnem bo ostalo negotovo vreme, ponekod dež, možno pa je začasnno zboljšanje. Južne Alpe: Zelo oblačno, na mnogih krajih dež.

Stroge odredbe proti protinemškim demonstracijam v Pragi

Praga, 26. sept. AA. Snoči so se v Pragi nadaljevale nacionalistične manifestacije. Nacionalisti so se zbirali s neverjetno naglico na raznih krajih mesta. Tekom manifestacij so razbili več nemških trgovin in židovskih obratov, ter razbili steklo na oknih. Demonstracije so se ponovile tudi pred redakcijo lista »Česke Slovo«. Manifestante je končno redarstvo po hudem naporu razpršilo. Aretiranih je bilo vsega 60 izrednikov. Tekom spopadov je bilo več orožnikov ranjenih. Ranjeni orožniki in ranjeni redar so bili prepeljani v bolnišnico.

Praga, 26. sept. as. Že v sredo, pa danes zopet je nemški poslanik dr. Koch posredoval pri namesniku zunanjega ministra dr. Kroftu in ga opozarjal na težke politične posledice, ki bi jih lahko povzročili dogodki v Pragi med Nemčijo in Českoslovaško. Dr. Krofta je izrazil svoje obžalovanje zaradi dogodkov in zagotovil poslaniku, da ima vlada resno voljo, demonstracije hitro zatreti.

Po intervenciji nemškega poslanika in nemških ministrov v češkoslovaškem kabinetu je vlada sklenila obširne ukrepe, da prepreči ponovitev štirnemskih demonstracij proti Nemcem. Policija in orožništvo sta strogo pripravljena. Vse važne točke v mestu so zasedene, vsa javna demonstracijska zborovanja so prepovedana. Kljub temu pa je razpoloženje še vedno zelo napeto. Na-

Madjaro-turško-bolgarska zveza?

Istanbul, 26. sept. or. Iz Ankare poročajo, da je madjarski poslanik v Turčiji danes prijavil obisk grofa Bethlena, ministrskega predsednika Madjarske. Obisk je namenjen koncem oktobra ali začetkom novembra. Sicer je običajno, da inozemski državniki obiskujejo svoje kolege le pod pogojem, da so sprejeli tozadevna povabila, vendar se v tem slučaju ugotavlja, da je madjarska vlada predhodno na oficijen način Kemal paši dala vedeti, da bi grof Bethlen bil zelo počaščen, ako bi ga turška vlada povabila, da obišče glavno mesto. Kemal paša je seveda rad ustregel želji madjarske vlade. V prilog obiska je baje govoril tudi italijanski poslanik, kateremu je veliko na tem, da se vezi med Turčijo in Madjarsko še bolj sklenejo. Italija že ima z obema državama najbolj prijateljske odno-

Nemško vlado prevzame dr. Luther?

Pariz, 26. sept. as. »Petit Parisien« izjavlja, da si je Hitler s svojim govorenjem pri razpravi v Leipzigu končno pokvaril sodelovanje v vladni koaliciji, ki bi bila usmerjena na desno stran. V Berlinu se že razpravlja o možnosti kabineta močnih osebnosti pod vodstvom bivšega državnega kanclerja in sedanjega predsednika nemške narodne banke dr. Luthera, ki naj s pomočjo člena 48. ustave zopet spravi v red državne finance.

Casopisi pravijo, da je Hitlerjev govor pred državnim sodiščem razočaral vse nemške politike, ki so upali, da ima Hitler čut odgovornosti. Hitler je v svojem govoru govoril o bližnji revoluciji in dajal lekcije nemški vladi. Listi naglašajo, da bodo imele Hitlerjeve izjave katastrofalen vpliv na zunanje politične odnose, in na finančni položaj nemške države.

Italijanski listi zavzemajo do Hitlerjevih izjav zelo simpatično stališče. »Popolo di Roma« pravi, da je podal Hitler pogumno in odkrito izjavo.

Proces proti de Rosi

Trst, 26. sept. AA. Tržaški »Piccolo« prinaša obširno poročilo o procesu v Bruslju proti de Rosi, ki je poizkusil atentat na italijanskega prestolonaslednika, ko se je mudil v Bruslju. Zaslišan je bil najprej obtožence, nato pa pričel. Vse priče obtožence so potrdile vprašanje predsednika, ali je obtoženi streljal v smeri italijanskega prestolonaslednika. Med pričami obrambe se nahajajo vsi ugledni emigranti protifašisti v Belgiji in Franciji, na čelu z Nittiijem, Turatijem in Mouglizianom. Ti bodo zaslišani danes popoldne. Sodba bo verjetno izrečena jutri v soboto.

Kapitan Prodan bo odlihan

Praga, 26. sept. as. »Česke Slovo« doznava, da je bil stavljen predlog, da se kapitan jugoslovanskega broda »Karadjordje« odlikuje s češkoslovaškim redom belega leva.

cionalistični listi pozivljajo na nov boj proti Nemcem in Židom, češ, da 28. oktobra mora biti odpravljena vsa nemška in židovska svinjarija. Českoslovaška republika mora biti slovenska od Krkonošev do Tatire. Praga mora biti za druga češkoslovaška mesta dober zgled.

Pragiški župan dr. Baxa je izjavil, da je bilo v zadnjem času opažati gotovo ekspanzijo nemškega elementa. Ko so postale demonstracije nevarne, je energično interveniral in izposloval odlok policijske direkcije, ki ne bo trpela nadaljnjih nemirov. Sprejet je bil narodno demokratski predlog, ki pravi, da mestni svet pozdravlja manifestacije za češki značaj mesta Prage, da pa najostreje obsodja nasilne demonstracije. Tudi praška trgovinska zbornica je izdala objavo, v kateri poudarja, da morajo nepremišljeni nastopi množice vsakega pravega Čeha žaliti. Zbornica apelira na čut odgovornosti pri češkem in nemškem tisku in pri občinstvu.

Strihernega »Poledni List« je bil danes večinoma konfisciran. »Česke Slovo« pravi, da so fašisti hoteli nacionalne demonstracije porabiti za svoje namene. Njihov cilj je diktatura kapitala in fašistične nasilnosti. Oficijozna »Československa republika« izjavlja, da te demonstracije pomagajo nasprotnikom zunanjega ministra dr. Beneša v Zenevi, Nemcem in Madjarom.

Bolgari se balkanske konference ne udeležijo

Sofija, 26. sept. AA. Bolgarska delegacija, ki je bila odrejena za balkansko konferenco v Atenah, je sklenila, da ne odpotuje tja. Kot razlog navaja, da grški tisk v zadnjem času napada Bolgarijo. Silvarni razlog pa je drugi. Na dnevi red atenske balkanske konference namreč ni postavljeno vprašanje narodnih manjšin, a o tem je bolgarska delegacija hotela v glavnem govoriti.

Budimpešta, 26. sept. md. »Pesti Naplo« poroča, da zaradi negotovega notranje in zunanje-političnega položaja ministrski predsednik grof Bethlen ne bo mogel opraviti obiska turški vladi. Potovanje bi se v tem slučaju preložilo na ugodnejše čase.

Budimpešta, 26. sept. md. »Pesti Naplo« poroča, da zaradi negotovega notranje in zunanje-političnega položaja ministrski predsednik grof Bethlen ne bo mogel opraviti obiska turški vladi. Potovanje bi se v tem slučaju preložilo na ugodnejše čase.

Pred konferenco britskega imperija

London, 26. sept. AA. Predsednik avstralske vlade Scullin in novozelandski ministrski predsednik Forbes sta poročala novinarjem o problemih imperijalne konference, ki bo trajala mesec dni ali pa šest tednov.

Scullin je predvsem poudarjal, da bo to najvažnejši sestanek ustavnega in gospodarskega značaja. Razmerje med dominijoni in Anglijo je urejeno in neodvisnost dominijonov v polni meri priznana. Avstralsko ljudstvo želi prijateljske zveze s člani britskega imperija in hoče obenem varovati elastičnost teh odnosov.

Scullin je nadalje izrazil upanje, da bo razprava o gospodarskem položaju posvečena vprašanju gospodarske zveze delavskega in gospodarskih krogov vseh delov imperija.

Ministrski predsednik Forbes pa je dejal, da je prišla novozelandska delegacija v London polna upanja. Novozelandski delegatci so bili vedno za imperij in niso nikdar delovali za bistveno izpremenitev sedanjega stanja. Forbes je nadalje naglasil, da Novozelandska ne bo ovirala rešitve, ki bi bila sprejemljiva za vse. Storila bo vse v skupni dobrobiti imperija. Končno je Forbes poudaril potrebo odredb za poživitev medimperijalne trgovine.

Tagore potuje

Moskva, 26. septembra. AA. Indski pesnik Rabindranat Tagore ki se je mudil dva tedna v Moskvi, je odločeval nazaj v Berlin. Pravijo, da se je Tagore v Moskvi izprobnil k boljševizmu.

Naši v Južni Ameriki

Zagreb, 26. sept.

Včeraj smo poročali o Josipu Mikuličiču, ki je prišel v Zagreb na obisk iz Avstralije, kjer prebiva že 20 let. Može je povedal zanimive stvari o življenju naših ljudi v Avstraliji.

Danes pa je prišel v Zagreb iz Južne Amerike gospod I. F. Lupis Vukič, ravnatelj jugoslovanske pisarne za inozemske informacije v Splitu ter znani naš izseljenški strokovnjak in publicist. G. Lupis je potoval po nalogu naših oblasti in na željo naših ljudi v Južni Ameriki v Južno Ameriko, da spozna prilike. Bil je tamkaj več mesecev ter je prepotoval vse večje naše kolonije v Boliviji, Chili in v Argentini. Povsod, kjer je bil, so ga naši rojaki dobrsrečno sprejeli, on pa je v vsakem kraju napravil informativno predavanje o naši državi ter o vsem, kar naše ljudi kot izseljence zanima. Priporočal je rojakom zlasti čim tesneje

vezi z domovino, ki naj jim tudi v tujini ostane nepozabna mati.

Gospod Vukič se bo zopet vrnil v Južno Ameriko, kjer bo ostal še kaka tri leta. Namen ima, popolnoma proučiti razmere naših izseljencev v Južni Ameriki ter nato spisati na podlagi dognanj več knjig. G. Vukič zlasti poudarja, da sta domovina in izseljenci dva medsebojno čisto nepoznana svetova. Zaradi tega ima g. Lupis namen v Buenos-Airesu začeti izdajati tudi poljudni tednik, ki bo utrjeval zrahljane vezi med domovino in našimi ljudmi, ki so raztreseni po vsej Južni Ameriki, povsod brez vodstva, brez cilja, brez dobrih svetov in brez pravih prijateljev. Samo trgovcev rojakov je v Južni Ameriki okrog 1000. On meni, da bi se dala ustvariti tudi solidna trgovska podlaga in živahne kupcijske vezi med našo državo in Južno Ameriko. Posredovalci naj bi bili ravno ti naši rojaki trgovci, ki že poznajo prilike in značaj tamkajšnje trgovine.

Francoz o jugosl. tujskem prometu

Belgrad, 25. septembra.

Zavedajoč se velikega pomena dobro razvitega tujkega prometa za državo in za prebivalstvo, ki prihaja s tem vprašanjem neposredno v zvezo, je društvo »Putnik« v sporazumu z ministrstvom trgovine poklicalo iz Francije znanega strokovnjaka Henry Corrada, direktorja Hipotekarne banke za hotelski kredit v Parizu. Gospod Henry Corrad je prišel, da spozna in prouči vse prilike, pod katerimi se razvija naš tujski promet ter da v zvezi s temi prilikami merodajnim odločilnim faktorjem predlaga, kaka naj bo bodoča tujsko-prometna politika. V istem namenu je bil val gospod Henry Corrad že tudi v Maroku, v Siriji in v Tunisu, kjer je obšel na prošnjo tamkajšnjih oblasti vse kraje, ki prihajajo za tujski promet sploh v poštev.

V naši državi je gospod Henry Corrad prepotoval doslej vso Slovenijo, Hrvatsko, Dalmacijo in Južno Srbijo. Po vrnitvi v Belgrad je dejal, da ima naša država vse pogoje za dober razvoj tujkega prometa, tem bolj, ker ima v centralni Evropi veliko zaledje, ki ima velik interes za naše morje in za naše kraje. Kar je nanj slabo vplivalo, so slabe ceste, redka železniška mreža, draga električna razsvetljava, pomanjkanje vode v hotelih ter nezadostna strokovna izobrazba naših hotelirjev. Opazil je dalje, da v naših krajih vlada veliko pomanjkanje pravega razvedrila in zabave, kar na dotok tujcev brez dvoma silno vpliva. Sicer pa je bil zelo prijetno iznenaden, ko je videl, kako zelo se ljudstvo zanima za tujski promet, kako lepo se obnaša in kako je prijazno s tujci. Zlasti v Primorju je bil ves čas obkrožen z ljudmi.

Glede Bleda, Bohinja in sploh glede Slovenije je rekel Henry Corrad, da ga ti kraji zelo spominjajo na Švico. Takisto je s čisto čez Gorskikraj na meji Slovenije in Hrvaške. Glede Boke Kotorske je dejal, da sploh še ni videl kaj bolj veličastnega, dasi je že dovolj potoval po svetu. Sploh tvori Dalmacija s svojimi kanali in otoki zelo važno točko v Sredozemskem morju, ki nujno vabi k sebi tuji svet.

Kar tiče planinstva, mu je bila najbolj všeč Slovenija, zlasti Bled, ki bi mogel ob smoteni propagandi in delavnosti pritegniti tudi pozimi množice turistov z vsega sveta. Bled ima za zimski sport vse pogoje, toda dvigniti bi bilo treba zanimanje v svetu. Zdi se mu, da je premalo preskrbljeno za udobnost potnikov, tako glede potovanja kot bivanja. Tudi lovstvo in ribolov bi se dal dobro uporabiti v zvezi s tujskim prometom, zato pa je treba seveda podrobne organizacije.

Končno je dejal Henry Corrad, da bi se morali naši hoteli čim prej modernizirati. Niso toliko potrebni novi hoteli, marveč bi bilo izboljšati predvsem že sedanje. To moderniziranje smatra za eno najvažnejših stvari v razvoju tujkega prometa v naši državi, zlasti v Dalmaciji. Glede financiranja smatra, da bi mogla Hipotekarna banka odpreti poseben hotelski kredit za dvig tujkega prometa. Jadranska obala je sicer zelo zanimiva in ima gotove prednosti od drugih obal. Pestra slika se potniku nudi pri pogledu zlasti na starinske gradove vzdolž dalmatinske obale, kar močno poveča slikovitost zemlje.

Iz Belgrada odpotuje gospod Corrad še v Bosno in na Plivčica jezera, nakar se vrne v Pariz.

Važno za upokoјence!

Predložitev prijav po vpokoјencih za prejemanje draginjskih doklad

Da se kontrolira pravica, prejemati draginjske doklade, morajo po členu 141 pravilnika za delo računovodstvenih oddelkov finančnih direkcij predložiti vsi vpokoјenci odseku za računovodstvo vsako leto v začetku meseca oktobra predpisane prijave za prejemanje draginjske doklade. Za otroke, stare preko 16 let, ki se redno šolajo, se morajo priložiti prijavam tudi potrdila šole o rednem šolanju. Vsled tega se vsi v Ljubljani bivaјoči vpokoјenci obveščajo, da dobe predpisane tiskovine za prijavo pri odseku za računovodstvo, referatu za civilne in vojaške mirovine, Krekov trg, pritličje, soba št. 6 v času od 1. do 10. oktobra 1930, kjer naj se vsi vpokoјenci osebnostno, toda le v tem času, glase. Izven Ljubljane bivaјoči vpokoјenci se bodo dostavile prijave po pošti. Pravilo izpolnjene in po dveh aktivnih ali vpokoјenih drž. uradnikih potrjene prijave se morajo »šepet« obveščati, da bodo »naizod« takoj vrniti temu odseku.

Vpokoјencem, ki se ne bodo odzvali temu pozivu, se bodo ustavilo izplačevanje draginjske doklade.

Pri tej priliki se vsi vpokoјenci ponovno opozarjajo, naj v bodoče vsako spremembo bivališča javijo najpozneje do 10. vsakega meseca. Dravska finančna direkcija — odsek za računovodstvo.

Za šefa odseka za računovodstvo: Sircelj s. r.

Prekmurske nesreče

Puconci.

Vlak je povozil dve kravi posestnika Franka Franca v Puconcih, ki je ravno peljal čez prog in v velikem vetru ni opazil vlaka. Škoda znaša 7000 Din. Posestniku se ni zgodilo ničesar. Preiskava bo dognala krivdo.

Pogorelo je poslopje, stanovanjska hiša, posestniku Turek pđ. Žilavec v Domojnci. Prišli so gasiti tudi gasilci iz nemške Radgone.

Zlomil si je nogo Jonaš Štepan, posestnik v Predanovcih, ko je ponoči na 24. t. m. šel gledat na dvorišče.

Milijonski tat, ki vleče oblasti

Lansko poletje je neki davčni uradnik v Bolgariji poveril 1.800.000 levov ter z denarjem pobegnil v našo državo. V Caribrodu so ga naše oblasti zaprle in ga nato izročile bolgarskim. Milijonski tat pa je bil prefrigan, in nikakor ni hotel povedati, kam je denar skril. Pri njem so sicer našli 317.000 levov, toda poldrugi milijon je tat Spasov — se piše — zelo dobro skril.

Ker ga ne puste pri miru, jim znova in znova pove vsakokrat napačen kraj, kje je skril denar. Ko tisti kraj natančno preiščejo, ugotove seveda, da jih je Spasov zopet poštno potegnil. Tako se je zadnjič Spasov zopet zmislil, da je denar zakopal na naši strani, nekje v Caribrodu.

Z veliko vneto so pripravljale bolgarske oblasti potovanje na našo stran, prišli so z vlakom čez mejo, pripeljali so tudi Spasova s seboj, mož jim je pokazal kup slame, pod katero naj brskajo, tam je čisto gotovo zakopan denar. Toda — Spasov jih je spet potegnil. Denarja ni bilo nikjer, niti sledov kakšnega kopanja niso našli. Jezni so se vračali vsi skupaj v Sofijo, le Spasov se je pritaјeno smehljaj...

Kanada zaprla

Kako težko je danes priti v Ameriko, je že znana stvar. Kljub temu, da v tej zlati deželi že zdavnaj ni več vse zlato, kar se svet, menijo še mnogi, da bi si 'am lahko ustvarili boljše eksistenco kot v domovini. Ker pa so Združene države Sev. Amerike danes obdane z pravim kijaškim zidom, se je obrnil ves tok izseljencev v Kanado, ki je zadnja leta sprejela res precejšnje število delovnih moči iz Evrope. Tako je n. pr. lani prišlo v Kanado okrog 104.000 novih izseljencev, ki so se naselili večinoma v poljedelskih distriktih osrednje in zapadne Kanade. Med dosejenci je bilo samo Angležev okrog 80.000, Jugoslovancev pa 3000. Seveda je verjetno, da je med temi bilo mnogo takih, ki so ušli preko meje v Združene države S.A., kakor hitro jim je bilo to mogoče.

Sedaj pa prihaja poročilo iz Ottawe v Kanadi, da je mr. Wesley Gordon, minister za inozemsko priseljevanje izdal odlok, s katerim je radikalno in brez izjeme onemogočeno vsaj za nekaj časa vsako nadaljno priseljevanje v Kanado iz vseh držav razen iz Anglije in U.S.A.

Glavni razlog, da je Kanada nastopila tako odločno proti priseljevanju iz evropskih in drugih držav, je v brezposelnosti, ki se je začela pojavljati zadnje čase v kanadskih industrijskih centrih, zlasti med tovarniškimi delavci. Beg z dežele v mesta, ki je vse splošen in želja po navidezno lažjem delu in boljšem zaslužku je gnala poljedelsko delavstvo v kanadska mesta. Zato je bilo mogoče, da je nastopila v mestih brezposelnost dočim na kmetih še vedno primanjkuje dobrih moči. Celotangleški izseljencem, ki jim je Kanada dosedaj nudila izredne ugodnosti za naseljevanje, tako n. pr. povračilo skoro vseh potnih stroškov, je dovoljeno priseljevanje le v slučaju, če jih posamezne države kanadskega dominijona pokličejo in nameste kot izključno poljedelske delavce, oziroma stalne farmerje ali pa kot sezonske delavce. Prav tako so jim odslej odvzete potne olajšave. Kanadska vlada računa, da bo na ta način zmanjšala dotok izseljencev na približno 40.000 letnih emigrantov. Verjetno je tudi, da bo še ta številka padla, ker so angleškemu delavstvu bile odvzete olajševalne ugodnosti pri prevozu.

S tem odlomkom kanadske vlade je torej onemogočen našim državljanom dostop v Kanado. Seveda bo ta odluk veljal le dotlej, dokler po izjavi ministra Gordona ne dobi zadnji kanadski delavec dela. Ostane le še mala letna kvota 845 priseljencev za Združene države Sev. Amerike, ki pa je že itak vedno v naprej zasedena. Zato opozarja izseljenški urad v Ljubljani vse, ki se mislijo izseliti v Ameriko, naj raje opuste to misel in delajo doma. Z delom, ki ga mora opravljati delavec v Ameriki, se bo gotovo vsak preživel tudi v naši državi, ki ima prostora in dela za vse. Naj pomislí vsak, da si je v Ameriki danes težje priboriti dostojno eksistenco kot pri nas, kjer je še vse polno možnosti za razvoj gospodarstva in industrije. Amerika ni več raj, pač pa ga nam nudi domovina, če bomo pripravljeni prijeti za delo in si graditi boljše bodočnost.

Jutri ob 3. uri tombola v Kranju

I. dobitek nov BMW avto (Din 35.500—)

II. dobitek: ves les za stan. hišo

(Din 17.200—)

spalnica, kolesa itd.

Vrši se ob vsakem vremenu.

Če lasje
valovito padajo

Tudi Kočevarji ginejo z izseljevanjem

Kočevje, 25. septembra.

Vrnili so se zopet v Ameriko naši izseljenci, ki so prišli po dolgih letih obiskat svojo rodno grudo. Letos jih je prišlo precej zaradi tukajšnjega slavlja, toda ne toliko, kolikor so jih pričakovali. Nekateri med došlimi, ki so odšli še kot otroci in jih je morda še malo nosila v naročju, so sedaj odrasli moški in žene. Tudi voditelji naših Kočevarjev si belijo glave, kako bi omejili to pogubno izseljevanje. Če pomislimo, da je bilo kočevskih Nemcev že čez 30.000 tu naseljenih in da variira sedaj njih število okrog 12.000, bomo razumeli njihove skrbi. Nobene besede in prigovarjanja ne pomagajo, kajti gospodarska stran je hujska od drugih. Ves prejšnji teden so se vršile odhodnice po vaseh, kjer je bilo izredno živahno. Pred nekaj dnevi pa so jih okrašeni vozovi odpeljali do postaje. Odšli so na pot, da jih velemešno vrvenje onstran Oceana sprejme in zajame v svoj vrtinec. Doma pa se v onih majhnih hišicah za malimi okenci solzijo mame in stare mame in očete za svojci, ki jih morda ne bodo videli nikdar več.

Nova jama na Kočevskem

Kočevje, 25. septembra.

Kakor se čuje, je baje nek lovec odkril pri tako zvanem »Römergunduc« večjo jamo z lepimi stalagmiti in stalaktiti. V naših gozdovih so skrite še marsikateri zanimivosti, ki jih bo treba časoma odkriti in preiskati.

Strašna smrt 9 mesečnega dekletca

Maribor, 26. septembra.

V Ploderšnici pri Zgornjem Cmureku se je pripetila pretresljiva nesreča, ki je zahtevala življenje 9 mesecev stare Viktorije Bračič, hčerke tamšnjega pekarskega mojstra Jožefa Fračič. Med tem, ko je namreč mati opravljala svoje posle pred hišo, se je dekletce splazilo na štedilnik, na katerem je bil lonec z vrelo vodo. Dekletce je prevrnilo lonec, iz katerega se je vnila vrela voda na njo. Opekline so bile tako težke, da je dekletce kmalu nato podleglo poškodbam.

Na lice mesta je prispela sodna komisija iz Maribora, ki je ugotovila dejanski stan.

Velika poneverba v Zagrebu

V Zagrebu imajo reševalno društvo, kateremu je bil Mijo Balogović blagajnik 15 let ter je ves ta čas užival polno zaupanje članstva in odbora. Zdaj pa so nenadoma ugotovili, da je možak od časa do časa segal v društveno blagajno in globoko zajemal iz nje. Manjka vsega 136.000 Din. Balogoviča so seveda takoj zaprli. On je bil drugače tudi lastnik gostilne, zato je večkrat rabil večje vsote denarja. Vsnkokrat se je zatekel v društveno blagajno in vzel, kolikor je pač rabil. Tako skozi od leta 1920 pa do zdaj, ko so ga prijeli. Vsakokrat, ko je prišla kakšna kontrola ali revizija blagajne, je manjkajoči znesek spretno zakril; izposodil si je primerno vsoto za par dni, jo dal v blagajno, po končani reviziji pa je denar spet vzel iz blagajne in ga vrnil, kjer si ga je izposodil. Tako je leta 1928 manjkajoči znesek v blagajni dosegel 50.000 Din. Ko je jeseni popolnoma prenovil svoj gostilniški lokal, spet ni imel denarja in je segel v blagajno reševalnega društva. Vzel je naenkrat 80.000 Din. S tem denarjem je obnovil lokal ter poplačal dolgove. Ko so z nenadno revizijo ugotovili poneverbo, se je Balogović zavezal, da bo vsak mesec plačeval na račun dolga po 2000 Din. Ker pa se tega ni držal, so ga izročili policiji, ki ga je zdaj prijel.

Auto na cesti

Viš, 26. septembra.

V četrtek zvečer je našel stražnik na Tržaški cesti na Viču avto brez voznika. Lastnik avtomobila je trgovec Kuerzweil Vinko, stanujoč v Tavčarjevi ulici 4. Prišel je obiskat družino svojega znanca na Glince. Zapeljal je avtomobil na zemljišče gostilničarja Oblaka. Neznani zlikovci pa so okrog avtomobila je neznanih vzrokov manipulirali z mehanizmi toliko časa, da so poškodovali prestavo ter ugasnili luči. Nato pa so zapeljali avtomobil na Tržaško cesto in sicer na križišče Tržaške ceste in Ceste XV. Materijalna škoda ni znatna, vendar pa bi se bila lahko zgodila velika nesreča, ker je bil avtomobil postavljen na križišče ceste brez luči.

Nevaren razbojnik prijet

V okolici Karlovca se je delj časa potepal neki Mihajlo Kos, ki je na vse strani kradel in požigal. Ze pred šestimi meseci so ga prijeli in zaprli v Ogulinu, ko so ga v njegovem skrivališču morali celo noč oblegati in se z njim boriti. Tam pa je simuliral umobolnost, zato so ga prepeljali v Stenjevec poleg Zagreba, kjer pa je kmalu ušel.

Vrnil se je v Gorskikraj in počenjal dalje svoje lumparije. Ker pa mu je zmanjkalo streliva, je poslal nekoga železničarja v Karlovce ponjo. Železničarja pa so v Karlovce prijeli, in mož je vse povedal, kdo ga je poslal po strelivo in kje se on skriva. Policija je napravila zdaj za pobeglim razbojnikom pravcato gonjo na motornih kolesih in v nekem gozdu so Mihajla res prijeli. Prej pa so se morali z njim boriti in ga s silo premagati.

Oglas

Dne 10. oktobra 1930 ob 10 dopoldne se bo vršila pri Okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 15,

sodna dražba vile

Cesta na Rožnik št. 1 v Ljubljani, spada joče v konkurzni sklad trvdke

Gričar & Mejač

Najmanjši ponudek za vilo z vrtom (1695 m) je 680.000 Din. — Kavcije treba položiti 82.629 Din. Podrobnejša pojasnila daje konkurzni upravnik

Dr. Treo Luce

odvetnik v Ljubljani, Dunajska cesta 29/I.

Telefon št. 21-11

Telefon št. 21-11

Kaj pravile?

Časi lepih, naglih in velikih dobičkov so za razne špekulante minili. Dandanes mora vsakdo, kdor hoče s kupitjo kaj zaslužiti, vsestransko preudariti položaj na svetovnem trgu, mora sam delati in dolgo mora čakati, da mu kupitja kaj vrže. Samo ena vrsta špekulacije je še ostala in ta je za nekatero izredno plodovita, čeprav se jim ni treba pri tem nič truditi.

To je špekulacija s starbnimi zemljišči. V Ljubljani se je ta špekulacija prav dirje razpela. Špekulant kupi za nekaj krajcarjev primerno zemljišče in počaka nekaj let, da se prične tam starbno gibanje, nato pa ga z ogromnim dobičkom proda. Takih slučajev poznamo vse po Sloveniji; ob Dunajski cesti, na Mirju, sredi mesta itd.

Čigava pa je zaslug, da vrednost zemljišča narašča? Ali je morda to zaslug teh špekulantov, ki z umetnim zadrževanjem parcel in umetnim dvigom njihovih cen samo odirajo starbno in industrijsko gibanje v Ljubljani? Ali pa je morda to zaslug pridnega, delovnega ljudstva, ki s svojimi žulji in z njojem pomaga večati Ljubljano? S kakšno pravico si torej ti špekulanti laste ogromne dobičke pri parcelah?

Skoro vsa večja mesta v Evropi in Ameriki krijejo precejšen del svojih proračunov iz davka na nezadane parcele in iz davka na dobiček pri prodaji teh parcel. Ta davek je pravičen! Skupnost, to je občina, naj ima predvsem dobiček na zvišanju vrednosti, ki jo je ustvarilo vse prebivalstvo, ne pa špekulanti!

Davek na parcele! Da, tudi v Ljubljani so ga poskušali uvesti. Kako, vemo! Tako nerodno, da se je ta davek končal s popolnim fiaskom. Kar se je poskušalo izkazati kot praktično, pravično in za skupnost donosno, se v Ljubljani ni moglo obnesti. Zakaj Ljubljana je mesto posebne sorte.

Pač pa se je v Ljubljani obnesla uvoznina na živila. Nič ne de, če je revno ljubljansko prebivalstvo malo bolj zadrženo želodce. Špekulacije s zemljišči jih niso.

Koledar

Sobota, 27. septembra: Kozma in Damijan, mučenca; Kaj, škof.

Osebnosti

Spremembe v imeniku zdravniške zbornice za Dravsko banovino. Dr. Tomišek Zdenka, zasebna zdravnica v Ljubljani, je bila vpisana v imenik zdravniške zbornice za Dravsko banovino. — Dr. Pingovič Borivoj, sanitetni poročnik, je bil izbrisan iz imenika zdravniške zbornice za Dravsko banovino radi prenehanja v Štip.

Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za vršila dolžnosti poveljnika 12. čete peh. polka kraljeve garde peh. poročnik Franjo Branimir Bauer; za vršila dolžnosti blaginjskega poveljstva kosovske divizijske oblasti nižji voj. uradnik II. razr. ekonomske stroke Anton Rodošek; za zdravniška 7. zrakoplovna polka san. poročnik dr. Vladimir Trampuz; za zdravniška 2. pionirskega polka in garnizije v Karlovcu dr. Jovan Kestler; na službo v bakteriološki oddelku voj. higijskega zavoda glavne vojne bolnice san. poročnik dr. Karol Mataušek in za pilota 1. zrakoplovna polka peh. poročnik Ivan Suban.

Mala kronika

Ali ste pozabili? Jugoslovanska knjigarna je izdala oglas za veliko založniško akcijo. Izdala bo 5 raznih zbirk knjig proti mesečnemu plačilu za izredno nizko ceno. Ali ste pozabili odpisati naročilnice? Naročite si takoj brezplačni prospekt!

Razpis mesta docenta. Rektorat univerze kralja Aleksandra Prvega v Ljubljani razpisuje mesto docenta cerkvenega prava na teološki fakulteti.

Daniilo piše: Se mnogo in preveč je prijateljstvo in znanec, kateri niso kupili »Sporočila«, ter čakajo gotovo ugodnejše prilike, da si oskrbe to zanimivo čtivo. Ta prilika se jim nudi v početku meseca oktobra, ker bo Daniilo ceno knjige reducirati na 50 Din. Vsi oni, ki imajo knjigo in čaka da jo prejme, se bodo že s prvim oktobrom spominjali svoje dolžnosti.

Drugi tir Zidani most—Zagreb. Priprave za zgraditev prepotrebne tira na progi Zidani most—Zagreb se bližajo koncu. Tir bo dolg 80 kilometrov ter je svet zanj že v posesti železniške uprave. Zgradbo tira bodo financirale neke tuje finančne skupine, ki so ministrstvu že dale tozadevne predloge. Stroški za tir bi znašali 120 milijonov dinarjev ter bi se istočasno modernizirale tudi vse postaje ob progi.

Židovsko novo leto se je začelo, in to 5691. leto, z dnem 23. septembra t. l. Vse židovske trgovine so bile tri dni (do 26. sept.) zaprte.

Bavarski princ v Zagrebu. V četrtek dopoldne je prisel v Zagreb princ Albrecht Bavarski s svojo soprogo. Ostane tam nekaj dni.

Obisk na Grškem. V četrtek dopoldne so odpotovali iz Belgrade naši gospodarstveniki. Na povabilo grško-jugoslovanske lige v Solunu in Atenah so se gospodarstveniki odzvali, da vrnejo obisk, ker tvorijo ravno medsebojno spoznavanje ključ za dobre in prijateljske odnose med našo državo in Grčijo. Vseh izletnikov je 60, med njimi je tudi strumski škof Benjamin, ki potuje kot zastopnik patrijarha pravoslavne cerkve v Jugoslaviji Barnabe. Del naših gospodarstvenikov je prišel v Solun v petek, kjer ostane do ponedeljka. Načrt izleta je tak, da bodo izletniki obiskali vsa gospodarska središča Grčije.

Čudovito zdravljenje glavobola in prehlada.

Gospodična Nadežda L. Sremčević, odv. pisar iz Kavadarja, nam piše: Po moji vsakdanji službi v pisarni, ki me silno utruja, se me zelo pogosto loteva močan glavobol. Zoper to sem preizkusila že razna sredstva, pa uspeh je bil majhen. Pred nekaj tedni sem se po nasvetu neke svoje prijateljice odločila, da poizkusim Togonal tablete, in priznati moram, da me je njihova učinkovitost izredno presenetila. Skoraj v hipu so Togonal tablete pomirile bolečine. Učinkujejo zelo prijetno na ves živčni sistem. Ugaja mi pri Togonal tabletah tudi, da ne povzročajo nikakih škodljivih posledic. Razen zoper glavobol so mi Togonal tablete pomagale še proti prehladu, ki si ga nakopljem zaradi preprih ali nagle izpremembe vremena sedaj poleti. Kadar začutim, da se me loteva prehlad, vzamem takoj nekoliko Togonal tablet in zanesljivo vem, da sem se na ta način obvarovala vsake nevarnosti kakšnega težjega obolenja.

Na Keramiško žolo pri Tehniški srednji šoli v Ljubljani se sprejmejo v prvi letnik še trije učenci (učenke). Sprejemni pogoji: 14 let starosti in odpuščena ljudske žole.

Koča na Golici bo do 15. oktobra stalno odprta. Od 15. oktobra dalje pa samo v sobotah in nedeljah.

Vilfanova koča na Begunjski je od nedelje 21. t. m. zaprta.

Zračni promet Zagreb—Dunaj, ki je bil nedavno vpeljan, je menda zelo dobičkonosen. Aeroplani prihajajo in odhajajo zelo točno ter bodo letos do konca oktobra napravili 400 letov v obe smeri. Odločilni faktorji zdaj razmišljajo o tem, da bi se promet vršil še dalje, ker sicer se po pogodbi s koncem oktobra za letos konča.

Lovi krških občin. Okrajno načelstvo v Krškem razglašajo: Lovi naslednjih občin se bodo odhajali v zakup na javni dražbi za dobo 5 let in 3 mesecev, t. j. za čas od 1. januarja 1981 do 31. marca 1986: Boštanj, Bučka, Catež, Kostanjevica, Krško, Mokronog, Raka, Studenec, Sv. Križ pri Kostanjevici, St. Janž, St. Jernej, St. Rupert, Skočjan, Smarjeta, Trebelno, Tržišče in Velika Dolina. — Dražba se bo vršila za občine: Bučka, Studenec, Raka in Krško dne 4. novembra 1980 ob 9 dopoldne pri okrajnem načelstvu v Krškem; za občini Boštanj in St. Janž dne 5. novembra 1980 ob 9 dopoldne na uradnem dnevu v Radečah v občinski pisarni; za občini Smarjeta in Skočjan dne 7. novembra 1980 ob 9 dopoldne pri okrajnem načelstvu v Krškem; za občine Vel. Dolina, Catež, Kostanjevica, Sv. Križ pri Kostanjevici in St. Jernej dne 11. novembra 1980 ob 9 dopoldne pri okrajnem načelstvu v Krškem; za občine Mokronog, St. Rupert, Trebelno in Tržišče dne 13. novembra ob 8 dopoldne na uradnem dnevu v Mokronogu v občinski pisarni. Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo do dneva dražbe med uradnimi urami pri okrajnem načelstvu v Krškem.

Pregled avtobusnih vozniš redov. Kr. banska uprava dravske banovine razglašajo: Na podlagi § 54. odstavka 2. obrtnega reda se pozivajo vsi imetniki koncesij za periodično prevažanje oseb v območju dravske banovine, da predložijo v oblastveno odobritev zimsko vozno red svojih avtobusnih prog, v kolikor niso tega že storili, oziroma v kolikor ne ostanejo v veljavi dosedanja odobrena vozni redi. Po obvestilu iz direktije državnih železnic v Ljubljani ne bo bistvenih izprememb železniških vozniš redov. Vozni red, ki naj se predloži v 3 izvodih ob priključitvi takse 20 Din v kolikor po tar. post. 5. take, tarife zakona o takсах za odobritev, mora vsebovati tudi kilometražo in cenik. Ne glede na to, preko koliko okrajev gre avtobusna proga ali od katerega oblastva je bila kon-

cesija podeljena, je vse vozne rede, in sicer za celotne proge do vključno 4. oktobra 1980 predložiti neposredno kr. banski upravi dravske banovine v Ljubljani, ki bo vozne rede, kojih odobritev pritiče obrtnim oblastvom I. stopnje, po pregledu dostavila tem v poslovanje. Podjetja, kojih vozni redi ostanejo neizpremenjeni, naj to javijo v zgornjem roku. Opozarja se, da se izpreminjanje odobrenih zimskih vozniš redov ne bo pripuščalo brez tehtnega razloga in da se bo proti podjetjem, ki bi obratovala brez oblastno odobrenega voznega reda ali preko njega, ali, ki bi vozne rede samostojno izpreminjala, postopalo po kazenskih določilih obrtnega reda.

Pogrešan. Pred dvema mesecema je odšel delat v Zagreb 63-letni Franc Plazar z Glince pri Ljubljani. V Zagrebu je delal do 17. t. m. Od tega dne dalje je vsaka sled za njem izginila. V dotičnem kraju, kjer je delal, je rekel, da je nekaj bolan, da bo šel domov. Zdal ga pa ni od nikoder. Prosim, kdor kaj ve o njem, naj mi sporoči, kje se nahaja, ker se bojim, da bi se mu bila pripetila kakšna nesreča ali zločin. — Ivana Plazar, Glince, cesta IX., št. X., pri Ljubljani.

Planinci iz Zagreba v Trbovljah. Zagrebško društvo »Prijatelj Prirode« bo napravilo prihodnjo nedeljo izlet svojih članov v Trbovlje, kjer se bo ustanovila podružnica društva.

Samonmor pri Gorjah. Brezposelni dninar Franc Mrak, vulgo »Taužentmarter«, se je v gozdu nad Poljšico, župnije Gorje obesil. Kaj ga je gnalo v prostovoljno smrt, ni znano, najbrže pa beda, nekoliko tudi špirit. Bil je v mladih letih korenjak in bataljonski trobentač pri trdnjaviški artiljeriji. Kot velik veseljak in šalivec je nekoč svojemu stotniku zatrobil za god ono znano: »Hoch soll er leben...« pa je bil navsezadnje še pohvaljen.

Društveni odri! Ali ste že pri Vas vpriporili Vodopivčevega »Kovačevega študenta«, ki je poln najzabavnejše in vesele vsebine? Sežite po njem in se ga naučite do prihodnje prilike. Izvajali ga boste sebi in obiskovalcem Vašega odra v splošno in pristržno zabavo, z največjim uspehom. Kjer nimate na razpolago klavirja, vam istega nadomesti lahko harmonika. — »Kovačev študent« velja 32 Din in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Naznanjamo cenj. občinstvu, da z dnem 28. septembra 1980 prekinemo avtobusni promet na progi kolodvor Bled-Jezero do hotela Petran do 1. maja 1981. — Alp. Auto-družba, z o. z. Bled.

Nagrobne spomenike najceneje v najnovjših oblikah dobite pri kamnoseško-kiparskem podjetju Franjo Kunovar, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana.

Ljubljana

Zagonefna smrt

Ljubljana, 26. septembra.

Živimo v razburkanih časih in človeško življenje je precej izgubilo na svoji vrednosti. Mi, v Jugoslaviji moramo biti le veseli, da živimo v pravno urejeni državi, kjer še veljata zakon in pravila. Te pravice moramo biti deležni vsi, čeprav je iz socialno še tako nizkega stanja. Za to zagonefna smrt Alojzija Božiča, 50letnega ključavničarja z Galjevice 132, prav gotovo v vsej luči osvetljena, v javnosti in da bodo krivci postavljeni pred sodišče, ko pride čas za to.

Informirali smo se o tem obžalovanju vrednem slučaju na pristojnih mestih, vendar pa nismo mogli o tem dobiti še nobenih uradnih informacij — kar je radi preiskave razumljivo. Zato podajamo le-to informacijo, ki smo jo zvedeli zasebno, po večini pri prebivalcih Galjevice.

Pred dnevi se je vračal Božič v precej vinjenem stanju po Dolenjski cesti domov v Zulfavo vas na Galjevice. Na polti sta ga prišla dva moška in ga pričela pretepati. Eden od obeh ga je udaril z nekim topim in prožnim predmetom tako po vratu, da je presekal Božiču glavno žilo.

Božič je bil prepeljan v bolnišnico in je kmalu nato umrl. Po naših informacijah je uprava bolnišnice prijavila slučaj državnemu pravdniku, ki je odredil obdukcijo.

Ta se je vršila danes in danes se je vršil tudi pogreb.

Kakor vse kaže, ima to zadevo sedaj v rokah državno pravdnikovo. Sprito objektivnosti naših oblasli vemo, da bo zadeva pravično likvidirana, krivci, ki so oblasti baje že znani, pa kaznovani.

Prebivalcem Ljubljane

Beračenje se je v našem mestu silno razpaslo. Na prometnejših ulicah vidimo berače, ki nadlegujejo mimoidoče, drugi romajo od hiše do hiše, tako, da so prebivalstvu v veliko nadlego. Skoro ni dneva, da ne bi imele posamezne stranke po deset in celo več takih obiskov.

Mnogim, ki so za delo sposobni, je postalo beračenje poklic, dočim marsikdo v resnici gineva v bedi in stradanju. V mesto prihajajo beračiči večinoma ljudje iz dežele, a mnogi izmed teh so premožni, bodisi, da imajo posestvo ali celo naložen denar. Med berači so tudi taki, ki jim ne diši nobeno delo ter pogosto beračijo z namenom, da bi se obenem okoristili s tujo lastnino. Tudi mladoletni in otroci niso redki med berači.

Po vzoru drugih mest je tudi mestna občina Ljubljanska pokrenila akcijo, da se beračenje v Ljubljani onemogoči. V ta namen bo socialno politični urad mestnega magistrata odslej oddajal proti nabavi ceni 5 Din in proti obvezi do mesečnega prispevka (glej niže doli) posebne tablice kot znake, da je po hišah in lokalih, opremljenih s temi tablicami, beračenje prepovedano. Te tablice naj stranke pritrldijo na vrata, berače pa naj naslove na mestni socialno politični urad, ki bo ukrenil vse potrebno, kar se tiče njih oskrbe. Odredil bo pa tudi, da se tuji berači odpravijo v svoje domovne občine, oziroma kaznujejo delomirni.

Akcija mestne občine ni naperjena proti onim, ki so podpre v resnici potrebni, ki so po nesreči, boleznih ali ostarelosti ubohožali, nasprotno, prišli bodo do podpore predvsem oni, ki so podpre res potrebni in ki so svojo revščino doslej skrivali in molče prenašali. Darna pomoč se bo nudila le v izjemnih in nujnih primerih, ker prejmo prosilci v prvi vrsti podporo v naravi, t. j. s hrano, prenočiščem, obleko in podobnim.

Akcija proti beračenju pa bo uspevala le s sodelovanjem celokupnega prebivalstva. Namen

Je li Vaša prebava v redu?

Vzemite zvečer dve do tri male Artin-dražeje in jutraj boste imeli normalno izpraznjenje. — Dobiva se v vseh lekarnah. — Cena škatli je 8 Din; vsebina ene škatle zadostuje za 4—6 krat.

Veliki katalog

za jesen in zimo
kakor tudi vzorce
manufakturnega
blaga dobite

brezplačno

ako to čim preje zahtevate od trgovske
in odpošiljateljske tvrdke

Kastner i Öhler, Zagreb

ilica 4

leta življenja, ki je še pred menoj. Razen ljubljanske gledališke publikli pa gre moja globoka zahvala še raznim institucijam in korporacijam ter društvom: Glasbeni Matici, Ljubljanskemu Zvonu, trgovskemu društvu »Merkur«, Glasb. dr. Ljubljana, pevskemu društvu Krakovo-Trnovo, Savezu muzičarjev kraljevine Jugoslavije, gledališki upravi, Zdrženju solistov in zboru, Sokolu I na Taboru — gospodu pomočniku bana dr. Pirkmajerju, ljublj. županu dr. Dinku Pucu, darovalcem šopkov, vencev in drugih vrednosti, ki so mi bile naklonjene bodisi v denarju ali blagu, dalje članom mariborske narodnega gledališča, gg. kritikom in pa številnim prijateljem in znancom iz Kranja ter Smartna pri Litiji. Končno moja iskrena zahvala časopisom in vsem, ki so se me na katerikoli način spominjali v teh dneh. — Vaš France Rus.

Posvetovalnica za matere, ki so članice okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja vse članice in članov svojke, da je ukinil poslovanje svoje posvetovalnice za matere v prostorih zavoda za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani. Urad bo tako posvetovalnico uredil v lastni stavbi. Dotedaj pa naj se matere ozir. noseče članice in svoje uradovih članov zglasujejo brez vsakega uradnega nakazila pri zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani, kjer bodo dobile brezplačno vse potrebne nasvete in pomoč kakor druge matere, ki niso članice OUZD.

Župnijski urad Trnovo ima telefonsko številko 3191.

Gospodinska šola »Mladika«. Vpisovanje se vrši 29. in 30. septembra t. l. vsakokrat od 9 do 12 v pritličju Mladike. Pouk se prične 1. oktobra ob 8.

Invalidski sestanek bo v nedeljo 29. t. m. ob 9 dopoldne pri Jerneju na Sv. Petra cesti. Na debati bodo predlogi za nov invalidski zakon. Pridite invalidi in vdove. — Krajevni odbor Zdrženja vojnih invalidov v Ljubljani.

Privatni učni tečaj: Slovenščina za izobražence; splošno izobraževalni tečaj (slovenščina, spise, računstvo); knjigovodstvo; nemščina; začetni in nadaljevalni tečaj ter posebni za mladino; francosčina za začetnike. — Začetek pouka 1. oktobra na Ženskem učiteljskem (Resljeva cesta 10, II. vhod). Pojasnila daje šolski sluga, ki sprejema tudi še prihlase. — Vsi, ki so se v Delavski zbornici prijavili, dobe tudi pisмено obvestilo.

Pobega blazneža. Strežaj umobolnice na Poljanskem nasipu Ivan Komidar je prijavil policiji, da sta iz umobolnice pobegnili dva blazneža, 26 letni Ivan Bukšič, znani večni samomortni kandidat iz Spodnje Šiške in 27 letni Hrvat Anton Marković iz Kranja. Oba blazna begunca sedaj iščejo.

Tatvine. Francu Stadlerju je nekdo izmaknil pred Hafnerjevo gostilno v Mostah s koleza zavoj, v katerem je bila 400 Din vredna jopa, last njegove matere Marije Stadler. — Gostilničarka Eva Müller je prijavila tatvino ure budilke.

Opj. Režeži so ljudje, ki so se iz katerih koli vzrokov udali vživanju omamnih strupov, kakor opija, morfija in kokaina. Kadar nimajo svoje- ga strupa, jih strast prisili, da napravijo vse, samo da ga dobe. Pred kratkim je prišel v Ljubljano neki farmacevt. Bil je tuje in ni imel nobenih zvez, da bi si preskrbel potrebni opij. Kot farmacevt ni bil v zadregi, temveč je lepo napisal recept in si z njim kupil opijo v lekarni. Prvič mu je to uspelo, lekarna pa je medtem spoznala, da je nasleda zvišali. Farmacevt je prišel drugič po opij v lekarno, tedaj pa ga je lekarnar izročil policiji. Zadeva s pravnega stališča ni tako tragična, ker farmacevt ni s tem zagrešil ničesar proti zakonu in če bi kaj, se lahko brani z nepremagljivo silo. Tragično pa je dejstvo, ker ima zaradi te moderne strasti pokvarjeno vse življenje.

Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1; Mr. Bohinec ded., Rimska cesta 24 in Dr. Stanko Kmet, Dunajska c. 41 (Sv. Krištof).

Bukova drva, trboveljski premog in koks pri tt. »Kurivo«, Dunajska 33, tel. 3434 (Balkan).

Nežno kožo Vašega miljenčka

najbolje negujete in ščitite, če uporabljate za dnevno kopanje edino lahko milo za otroke Paracelsus. To milo plava na vodi, a je narejeno iz najboljšega materiala, ter je povsem nevtravno (blago). Zahtevajte v lekarnah, drogerijah in parfumerijah le milo Paracelsus in odklanjajte druge produkte.

Pri prehlajenjih, hripi, vnetju vratu, za- breklosti bezgavk, živčnih boleznih, trganju v udih dobro dene, ako se s pol kozarcom naravnega »Franz-Josef« grenčice poskrbi za vsako- dnevno izpraznjenje črev. Po izjavah vseučil- skih klinik se odlikuje »Franz-Josef« voda po zanesljivem učinku ob zelo prijetni porabi. Franz-Josef grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vsak kmetovalec

mora za jesensko setev namakati seme z izbornim

Germisan kvasivom za seme

Naroča se pri tvrdki

»CHEMOTECNA«, Ljubljana, Mestni trg 10

Maribor

□ Na inšpekcijskem potovanju se mudi te dni v Mariboru divizijski general geodetske stroke **Stefan Bosković**. V Mariboru oslone delj časa; nastanil se je pri Zamorecu.

□ Jubilej dela. Te dni bo 25 let, odkar sta prevzela gospodarstvo Racerjev dvor, ki je last admontaškega samostana, g. Josip **Gselman** in gđ. Marija **Pungaršek**. Z izredno vnuemo, marljivostjo in neumornostjo posvečata skozi 25 let vse svoje sposobnosti procvitu omenjenega posestva. Ob lepem jubileju naše najprisernejše čestitke!

□ Pri tukajšnji splošni bolnišnici je imenovan za prosektorja dr. Franjo **Hribar**.

□ Smrtina kosa. Ze večerj smo poročali o smrti blagopokojne gospe Marije **Karlinove**; a pokojnica lega v grob velik kos šenjurške zgodovine. Pokojnica je bila plemenita žena, ki je vedno imela odprto srce za bolnike in revne dijake in ki je dala narodu štiri vzorne sinove, od katerih je dr. Franc zobozdravnik, dr. Herbert sreski načelnik v Šmarju pri Jelšah; od ostalih dveh je eden trgovec, drugi pa uradnik pri direkciji drž. žel. v Ljubljani. K osmrtnici, ki smo jo priobčili v večerjnjih številkah, dodajamo, da je v njej pomotoma izostala pripomba »brez posebnega obvestila«. Pogreb blage pokojnice bo jutri ob desetih pri Sv. Jurju ob juž. žel., kjer bo pokopana v tamošnji rodbinski grobnici. Pokojnici blag spomin, sinovom in sorodnikom naše najgloblje sožalje. — V starosti 77 let je umrl posestnik Karol **Soss**, Krčevina, Trubarjeva 1. Pogreb bo jutri ob 16 iz kapele na mestnem pokopališču.

□ K načrtu za uredbo davčine na blagovni promet. V smislu nedavne ankete se je uvoz na tarifa pri nameravani davčini na blagovni promet, kakor smo že poročali, deloma znižala, deloma pa zvišala. Tako so reekspedicije sedaj oproščene plačevanja omenjenega davka; ravno tako je tudi izvoz popolnoma prost. Mesto dosedanjih tarif 4, 3, 1 in 0.50 Din na 100 kg, se nameravajo uvesti nove tarife po 6, 5, 4, 3, 2, 1 in 0.50 Din na 100 kg posameznih vrst blaga. 0.50 Din se bo zaračunalo za 100 kg premosta in drv, gradbenega materiala, nepredelane železa, okroglega lesa in vseh vrst žita, namenjenega predelavi (mlinarstvu). Pri tarifah pod 1 Din se bodo kg pod 10 zaokrožili na 10, pod 50 pa na 50. Tarifa na poštno pošiljke ostane kakor v dosedanjem načrtu.

□ Vajenci in vaječke, ki so vpisani v tuk. obrtno-nadaljevalno šolo, naj pridejo po dodelitvi listke na mestni magistrat v času od 29. t. m. do 4. oktobra, in sicer vsak dan od 10 do 12. Prvi pouk bo v nedeljo 5. oktobra ob 8 zjutraj.

□ V Razvanju bo jutri pri tamošnji cerkvi sv. Mihaela cerkveno prošenje, ki se ga v smislu starodavnih tradicij udeležijo Mariborčani vsako leto v velikem številu.

□ Nož... 20. aprila t. l. je 22letni trgovski pomočnik Franc **Logar** zabodel Josipa **Leša**, ko se je vračal iz gostilne pri »Zelenem vencu« v Danjkovi ulici, in zakrivil s tem zločinu zopet življenje in telo. Logar se zagovarja s pijanostjo. — Iste dne je 28letni elektrotehnični pomočnik Ivan **Skuhala** pred grajsko gostilno na Fali zabodel z nožem v roko Ivana **Krajnc**. Skuhala se zagovarja, da se je Krajnc sam nadel na njegov nož. — 25letni delavec Rudolf **Jančič** iz Gruskov je 18. marca t. l. zabodel istotam Florjana **Jančiča** v hrbet. Rudolf **Jančič** priznava sicer, da je imel v roki žepni nož, zanika pa, da bi bil zabodel svojega brata; zatrjuje, da ga je brčes nekdo drugi. Vsi trije so sedeli včeraj na zatočni klopi. Jančič je dobil čsem mesecev strogega zaporja in prepoved obiska gostiln za dobo dveh let; Skuhala šest mesecev strogega zaporja in prepoved obiska gostilne za dobo dveh let; Logar pa je bil obsojen na 2 meseca strogega zaporja in prepoved posejanja gostilne za dobo dveh let.

□ S stroja je padel včeraj ob 3 zjutraj 26letni kurjač drž. žel. **Ferdinand Koren**; pri padcu je zadobil težke poškodbe na glavi in obrazu, razen tega tudi notranje poškodbe. Ponesrečenca je moštvo tukajšnjega reševalnega oddelka prepeljalo v splošno bolnišnico.

□ Promenadni koncert bo jutri od pol 11 do 12 v mestnem parku — ob lepem vremenu. Svira »Dravac«.

□ Na večerjnjem trgu. Notica, ki je izšla pod gornjim naslovom v večerjnjih številkah, se ima pravilno glasil: Tržno nadzorstvo je zaplenilo cirk 21 kg črvinih gob. Tudi se je pojavila na našem trgu privrkat goba »rjavci ježke«, ki raste v iglastih, posebno borovih gozdi, in sicer od avgusta do novembra. Goba je užitna in je zlasti pripravna za vlaganje in sušenje.

□ Do 1. oktobra se še sprejemajo nove prijave za gledališki abonma pri gledališki blagajni.

□ Prodaja divjačine na mariborskem trgu. Da se tatinsko lovstvo vsaj deloma odpravi in izkorenini pri tatinskem lovu dobičajnost, je uvedla lovska organizacija za oba mariborska okraja akcije, ki bo zabrajanja prodajo divjačine, katere zakonita lastninska pravica ni povsem dokazana. Vsak komad divjačine, usreljen v okrajih Maribor, desni in levi breg, ki se bo prodajal ali daroval, bo od 5. oktobra 1930 dalje opremljen s posebnim kontrolnim listkom, izdanim po podružnici tukajšnjega slovenskega lovskega društva, na katerem bo označeno ime lovišča in ki bo lastnoročno podpisano od zakupnika (lastnika) lovišča. Divjačina, ki ne bo opremljena s takim kontrolnim listkom, zapade zaplemi po orožništvu, državni policiji, tržnem nadzorstvu in po lovovarstvenem osebju. Divjačina s kontrolnim listkom, cela in tudi sekana se bo za krajovno potrebo prodajala na posebni stojnici na trgu po zmernih cenah, kjer jo bo le ta nabavljala iz prve roke. Za slučaj, da bi stojnica ne razpolagala z dovoljno količino blaga, bo treba prodajalca naročiti nabavo, ki se bo v najkrajšem času izvršila, ker bo divjačina vedno na razpolago v hladilnici. Ravno tako se je rešilo tudi vprašanje donosa divjačine iz sosednih krajev, kjer se niso uvedeni kontrolni listki. Zakupnik iz sosednih krajev bo moral opremiti svojega razpevalca s tozadevnim potrdilom.

□ Tečaj za kitaro. S 1. oktobrom se isti spet odpre. Imajo namen pospeševati gojitev domače glasbe v najširših krogih in udeleženci se seznajajo z uporabo kitare kot spremljajoč, pa tudi kot samostojen instrument. Pouk se vrši ali posamič ali pa v majhnih skupinah (2-3). Udeleženci lanskih tečajev kakor novi udeleženci naj se zgleda v nedeljo 28. t. m. pri podpisnem. (Krekova ulica 14, II. nadstropje.) — Prof. Družovič.

Ptuj

Nova avtobusna proga. V sredo 24. t. m. je pričela mestna občina ptujska z rednim vsakodnevnim avtobusnim prometom na progi Ptuj—Sv. Barbara v Halozah—Sv. Andraž v Leskovcu—Ptuj. Avto zjutraj odhaja iz Ptuja ob 6.20, vozi preko Sv. Vida, Sv. Andraža v Leskovcu in Sv. Barbare v Halozah preko Borla v Ptuj, kamor dospe ob 7.45. Tako ima zelo ugodno zvezo na potniški vlak, ki odhaja ob 8 iz Ptuja proti Mariboru. Popoldne pa avto odhaja iz Ptuja ob 15.30, nadaljuje pot preko Sv. Marka k Sv. Barbari v Halozah in se vrača v Ptuj preko Sv. Andraža v Leskovcu in Sv. Vida. Ker privozi v Ptuj ob 16.55, je potnikom omogočena zveza zopet z večernimi osebniimi vlaki.

Celje

□ Prijava koles. Vseled odredbe kr. banske uprave v Ljubljani z dne 17. t. m., se pozivajo vsi lastniki koles (biciklov), ki stanujejo v območju celjske okoliške občine, da prijavijo svoja kolesa najkasneje do sobote 4. oktobra 1930 v pisarni občinskega urada na Bregu.

□ Celjske brivnice bodo v zimskem času, t. j. od 1. oktobra dalje odprte ob delavnikih od pol 8 zjutraj do pol 13 ter od 14 do 19. Ob sobotah in pred prazniki bodo brivci delali brez popoldanskega počitka od pol 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah bodo brivnice zaprte. Na dan Ujedinjenja dne 1. decembra ter rojstni dan Nj. Vel. kralja dne 17. decembra so brivnice ves dan zaprte. Ta določba velja za območje celjskega mesta in Gaberje.

□ Pričetek pouka na trgovski nadaljevalni šoli. Vpisovanje za šolsko leto 1930/31 bo v ponedeljek 29. in v torek 30. septembra vsakokrat od 18 do 20 (6 do 8 zvečer). K vpisovanju je prinesli zadnje šolsko izprievalno. Vpisnina znaša 25 Din. V trgovsko nadaljevalno šolo v Celju so se dolžni vpisati vsi vačenci njenega šolskega okoliša, ki obsega: mesto Celje in naslednje kraje okolice: Babno, Breg, Gaberje, Lava, Levec, Lisce, Medlog, Ostrožno, Polule, Spodnja Hudinja, Spodnja Ložnica, Trnovlje, Zagrad, Zavodna, Zgornja Hudinja, Bukovžlak, Čret, Dobrova, Štore, Teharje. Popravilni izpiti bodo v sredo 1. oktobra ob 16 (4 popoldne) pisnemi, v četrtek 2. oktobra ob 16 ustnemi. Sprejemni izpiti pa v petek, 3. oktobra ob 16. Reden pouk prične za I. razred v ponedeljek, 6. za II. in III. razred pa v torek 7. septembra, vsakokrat ob 16 (4 popoldne).

□ Banovinska davčina na šmarnico. Po §§ 52. do 56. uredbi o banovinskih davčinah se na šmarnico plačuje posebna banovinska davčina, ki znaša 5 par za vsak trs šmarnice. Na podlagi tega se vse osebe, ki posedujejo vinograd, zasajen s šmarnico, pozivljajo, da do dne 30. septembra 1930 prijavijo pristojnemu občinskemu uradu, v čigar okolišu se nahaja vinograd, število šmarničnih trsov. Strankam, ki ne bi hoteli podati prijave, se bo odmerila na podlagi uradnih pripomočkov z 10% pribitkom, ter se ga bo razen tega še zakonito kaznovalo.

Kranj

Razsvetljava bo v nedeljo pri tomboli, kakor hitro bo nastopil mrak, tako, da bo morje električne svetlobe ustvarilo nadomestilo prave dnevnice svetlobe in omogočilo eventualno v noč se vršeno tombolo. Ves trg od Kušlana do Kreditne banke bodo razsvetljevali trije veliki reflektorji, tako da bo tudi farne cerkev vsa v svetlobi. Ves prizor bo nekaj posebnega in ga Kranj najbrž še ni doživel. Šliht bo razsvetljavi ob priliki evharističnega kongresa v Zagrebu in gasilskega kongresa v Ljubljani. Tck bo dobavila elektrarna Pavel Mayr in drug, 1500 svečene žarnice pa so iz Zagreba. Illuminacijo priredi na svoj račun gasilsko društvo.

Koncert kranjske godbe. V nedeljo dopoldne od 11—12 bo imela kranjska godba promenadni koncert na Glavnem trgu. Zvečer po tomboli pa bo igrala pri »Peterčuk«.

Domžale

Trupli v Budimpešti ponesrečenih tvorničarjev Hansa in Frica **Ladstätterja** sta bili v četrtek v Budimpešti obducirani. Odhod ju pripeljejo z avtomobilom v Ljubljano. Tu jih prevzame pogrebni zavod, ki ju pripelje dalje v Domžale. Pogreb je predviden za nedeljo popoldne. Ura pogreba še ni določena. **Ladstätterjeva** rodbina ima na domžalskem pokopališču krasno grobnico. Prva bosta v nji počivala Hans in Fric.

Lep napredek. Pri prvenstvenih dirkah kolesarskega kluba Triglavskega pododbora sta preteklo nedeljo v oddelku juniorjev odnesla prvo in drugo darilo člana našega SK **Diak Ivan Redenšek** in Franc **Seme**. Prvi je prejel dirkalno kolo, drugi pa pokal. SK Disku čestitam!

Obrtna šola. Vpisovanje v obrtno šolo je v nedeljo 28. septembra v tukajšnji osnovni šoli. Na novo vslopljvi vajenci naj prinesejo s seboj odpustnico.

Slovenjgradec

Vabilo k čebelarstvu predavanju. Čebelarstva podružnica v Slovenjgradu priredi v nedeljo, dne 28. t. m. čebelarstvo predavanje, katero se prične ob 9 dopoldne in se bo vršilo pri čebelnjaku gosp. Ant. Kuharja v Slovenjgradu. Predaval bo šolski nadzornik g. A. Mečnik iz Guštana. Snov predavanja je: Določitev plemenjakov, združenje čebel in zanimljenje istih. Vabilo se vsi čebelarji in prijatelji čebel, da se tega poučnega zanimivega predavanja udeležijo. Za čebelarstvo podružnico: Ferik Miroslav, načelnik. Kavs Ivan, tajnik.

Vič

Tatvina v Ljudskem kinu. Iz kabine Ljudskega kina v Društvenem domu je bil ukraden od torka na sredo objektiv skloptika, vreden približno 800 Din. Na kakšen način je izginil, bo policija kmalu pojasnila.

V Ljudskem kinu se bo danes pred predstavo predvajal prvi del vefilma francoske revolucije. Predvajanje se prične prihodnji teden. Danes in jutri pa predvaja Pat in Patagona v izredno komičnem filmu »Klativiteza iz Španije«.

Rakek

Dravska direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani oddaja v zakup prevažanje pošte na progi Rakek—Stari trg in na progi Stari trg—Prezid za dobo enega leta počeni s 1. decembrom 1930. Pred posebno tričlansko komisijo se bodo vršila javna ustna pogajanja z draženjem navzdol in občinskih pisarnah na Rakeku, v Ložu in Prezidu. Na Rakeku dne 11. oktobra ob 11. ponudniki pa se sprejemajo že ob 10. Vzklicna cena za vožnjo Rakek—Stari trg je 39.500 Din, za Stari trg—Prezid pa 24.000 dinarjev. Vsak resen ponudnik mora pred pričetkom pogajanj položiti začasno kavicjo 1750 dinarjev, oni, ki bi dražili pa vožnjo Stari trg—Prezid pa 1200 Din. Natančnejši pogoji so pa na vpogled v občinski pisarni.

Iz društvenega življenja

Stolna prosveta priredi prihodnjo nedeljo, dne 28. t. m. za svoje člane in prijatelje popoldanski izlet v Dol. Posebej naročeni avto odide s Krekovega trga ob 2 (14), nazaj nas odpelje iz Dola ob 7 zvečer. Odbor vabi k obilni udeležbi, seveda le v slučaju lepega vremena.

Vinska trgatvi! Prostovoljno gasilno društvo na Laverici priredi dne 28. t. m. v prostorih gosp. Ogrina vinsko trgatve s plesom. K obilni udeležbi vabi odbor.

Grobelno. Občni zbor pevskega društva »Slavček« v Grobelnem se vrši v nedeljo dne 28. septembra 1930 v prostorih gosp. Ludovika Goleza. Vabite se vsi gostje in ljubitelji petja. — Pripravljalni odbor.

Izboljšanje pokojninskega zavarovanja

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani je prevzel na sebe vse dolžnosti bivšega občega pokojninskega zavoda ter vseh nadomestnih pokojninskih zavodov v bivši Avstriji, kateri so izvajali pokojninsko zavarovanje od leta 1909 dalje. Nabrane rezerve so vsled devalvacije krone propadle, tako da naš Pokojninski zavod od nabrane kapitala ni prejel ničesar.

Navzlic temu, da za prevzete obveznosti ni smoj prejel ničesar, je pokojninsko zavarovanje doslej zelo lep napredek.

Prvo pomena vredno zvišanje premij se je izvršilo 1. januarja 1924, od katerega dne dalje začela šele pravi razvoj pokojninskega zavarovanja, in z njim druga epoha dela Pokojninskega zavoda. Od tega časa dalje si je prizadevala uprava zavoda, da in omili posledice propasti rezerv za predvojno dobo in ji je z dobrim in smotrnim gospodarstvom zavodove imovine uspelo, da je mogla že l. 1924 začeti z valorizacijo vseh do tedaj vplačanih premij. Po prvi izvršeni valorizaciji so se vse predvojne premije, kakor tudi one plačane do l. 1923, računale z višjimi zneski v dinarjih, a največ z dinarjev 90. Že januarja 1928 se je ta valorizacija zvišala na 126 Din, in letos spomladi se je napravil še korak naprej s tem, da se je predložilo gospodu ministru za socialno politiko povišanje valorizacije na 150 Din. To spremembo pravilnika o draginskih dokladah je odobril g. minister za socialno politiko in narodno zdravje z odlokom z dne 23. sept. 1930, St. br. 36.084. S to spremembo bodo vse bodoče od l. okt. 1930 naprej priznane rente računane z valorizacijo 150 Din.

Ker pa kljub povišanju valorizacije pri vodilnih in ostalih višjih uradnikih zavarovana renta še ni v skladu z njihovimi prejemki, je načelstvo predložilo v svrhu zavarovanja višje rente gospodu ministru za socialno politiko predlog, da se uvedejo trije novi razredi, v katere bi bili uvrščeni vsi oni nameščenci, kojih službeni prejemki zna-

šajo na 42.000 Din letno. Uvrščeni bi bili v XII. razred nameščenci z letnimi prejemki 42.001 Din do 48.000 Din, v XIII. razred oni nameščenci nad 48.001 Din do 54.000 Din in v XIV. razred oni nameščenci z letnimi prejemki nad 54.001 Din. V XII. razredu se plača mesečna premija po 360 Din, v XIII. 390 Din in v XIV. 420 Din. Gospod minister je osvojil ta predlog in izdal naredbo z dne 23. septembra 1930, St. br. 23.648, s katero predpisuje zgoraj omenjene tri nove razrede.

Skladno s predpisom § 33. pok. zakona se je spremenil tudi oni del premije, ki odpada na nameščence v sedanjih razredih, tako da v sedanjem I. in II. razredu plača celo premijo službodajalec v znesku 54 Din, oziroma 72 Din mesečno. V III. razredu odpade na nameščence 12 Din, v IV. 30 Din, v V. 39 Din, v VI. 50 Din, v VII. 70 Din, v VIII. 90 Din, v IX. 110 Din, v X. 130 Din, v XI. 150 Din, v XII. 170 Din, v XIII. 190 Din in v XIV. 210 Din.

Kakor razvidno, zadeva povišanje premij le boljše plačane nameščence, katerih službeni prejemki presegajo vsoto 42.000 Din letno, ki so bili dosedaj premizko zavarovani in se jim s tem omogoča pravica do rent, ki odgovarjajo njihovim službenim prejemkom. Za ostale nameščence ostane mesečna premija ista in se razen razdelitve dela premije, ki odpade na nameščence in poslodavca, ne spremeni ničesar.

Da se more izvršiti razdelitev nameščencev v nove plačilne razrede, prejmejo službodajalci tekom prihodnjih dni tozadevne prijave pole v izpolnitev, nakar jim bodo dostavljeni odloki o predpisu premij.

S povišanjem valorizacije in z uvedbo treh novih višjih plačilnih razredov je storjen zopet velik korak naprej v izboljšanje našega pokojninskega zavarovanja. Te spremembe niso zadnje in tvorijo le prehod k novemu zakonu, ki bo prinesel končno in trajno ureditev tega za naše nameščence tako važnega vprašanja.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 22. sept. 1930. (Vse v milj. Din; v oklepaju razlika v primeri z izkazom dne 15. sept. 1930.) Aktivna: kov. podlaga 304.2 (— 9.7), tečajna razlika 1.060 (+ 34.1), posojila menična 1.264.5, lombardna 229.3, skupaj 1.493.8 (+ 31.3); pasiva: bankovci v obtoku 5.373.9 (— 80.7), obveznosti: žiro 995.3, razni računi 172.4, skupaj 1.167.7 (+ 13.1), drž. terjatve 116.9 (+ 55); ostale postavke neizpremenjene.

Živinoreja v Slovenski Krajini. Živinska razstava v Puconcih. Rodovniški odsek za gojo simodolske živine v Puconcih bo imel dne 29. sept. t. l. na sejmišču z začetkom točno ob 10 razstavo rodovniških krav, bikov in njihovega naraščaja. Ker je to prva take vrste razstava v 16. Soboskem srezu, je za to razstavo precej veliko zanimanje ter pripravljamo vsem ljubiteljem napredne živinoreje in živine sploh, da se te razstave polnoštevilno udeležijo.

Živinorejsko društvo se je ustanovilo v Dolgi vasi z 70 rod. kravami, v Petišovci pa z 90 rod. kravami. S tem je doseglo številno rodovniških organizacij v Prekmurju deset. Kam pa sedaj z naraščajem?

Prodaja lesa. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 10. okt. ponudbe glede prodaje lesa in drv.

Odčaja popravlil na zgradbi železnice direkcije v Sarajevu se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 10. okt. pri ravni drž. žel. v Sarajevu. Oddaja zgradbe poslopja v Delnicah se bo vršila potom ofert. licitacije dne 10. okt. pri Inž. oddelku Savske diviz. oblasti v Zagrebu.

Borza

DENAR

26. sept. 1930.

Tudi danes so ostali devizni tečaji v glavnem neizpremenjeni. Promet je bil znaten, posebno v devizi Newyork. Privatno blago je bilo zaključeno le v devizi Trst, ostale zaključene devize pa je dala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2278 bl. Berlin 1345 bl. Bruselj 787.52 bl. Budimpešta 988.89 bl. Curih 1095.90 bl. Dunaj 795.77—798.77 797.27. London 274.55 bl. Newyork 56.285-56.485 (56.385). Pariz 220.70-222.70 (221.70). Praga 167.68 bl. Trst 294.70-296.70 (295.70).

Zagreb. Amsterdam 2278 bl. Berlin 1343.50—1347.50. Bruselj 787.52 bl. Budimp. 987.39-990.39. Curih 1094.40-1097.40. Dunaj 795.77-798.77. London 274.15-274.95. Pariz 220.81-222.81. Praga 167.28-168.08. Trst 294.74-296.74.

Skupni promet brez kompenzacij je znašal 3.78 milj. Din.

Belgrad. Berlin 1343.50-1346.50. Budimpešta 987.39-990.39. Bukar. 33.55-34.05. Curih 1094.40 do 1097.40. Dunaj 795.77-798.77. London 274.15-274.95. Newyork 56.285-56.485. Pariz 220.84 do 222.84. Praga 167.28-168.08. Milan 294.55-296.55.

Curih. Belgrad 9.12875. Amsterdam 207.74. Atene 6.675. Berlin 122.76. Bruselj 71.86. Budimpešta 90.235. Bukarest 3.0675. Carigrad 2.465. Dunaj 72.76. London 25.0525. Madrid 55.25. Newyork 515.50. Pariz 20.2375. Praga 15.30. Sofija 3.73. Trst 26.995. Varšava 57.75. Kopenhagen 137.95. Stockholm 138.50. Oslo 137.95. Helsingfors 129.75.

Dinar notira na Dunaju deviza 12.547/s, valuta 12.485.

VREDNOSTNI PAPIRI

V državnih papirjih je danes prišlo do zaključkov v 7% inv. posojilu in v agrarih. V ostalih državnih papirjih ni bilo zaključkov. Brez interesa so šolarski papirji, ki v zvezi z gibanjem tečajev na londonski in newyorkski borzi, tudi pri nas nazarujejo. Zivahnejši je bil promet v bančnih papirjih, kjer so bile zaključevane delnice Poljo, Union, Jugo in Zemaljske banke, nadalje Prastredione po neizpremenjenih tečajih. Omeniti moramo, da je bil zaključek tudi v decemberskem terminu Jugobanke po 80. V industrijskih papirjih, ki so v splošnem brez interesa, beleži znatnejši promet Trboveljska, ki je ponovno nazadovala.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 97.25 bl. 7% Bler. pos. 85.75 bl. Celjska pos. 160 den. Ljublj. kred. 122 den. Prastrediona 925 den. Kred. zavod 170 do 180. Veveče 124 den. Stavbna 40 den. Šešir 105 den. Ruše 280-300.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 87.75-88.25 (88), agrari 54.25-54.75 (54.50), vojna škoda ar. 435.50-436, kasa 435 d. X. 435 d. XI. 435 d. XII. 436-437. II. 428-430 (brez kup.); 7% Bler. pos. 84.50-85.50; 7% pos. DHB 84-85.50; 6% begl. obv. 75.50-76. Bančne delnice: Ravna gora 75 d. Hrvatska 50 d. Katolička 36-40. Poljo 56-56.50 (56). Kreditna 96 d. Union 191-193 (191). Jugo 77.50-78.50 (78). XII. 79-80 (80). Lj. kred. 122 d. Medjunarodna 66 d. Narodna 8.100-8.220. Obrtna 36 d. Prastrediona 922.50-924 (923). Srbska 188 d.

Zemaljska 132-132.50 (132). Industrijske delnice: Nar. šum. 25 d. Guttman 150-160. Slaveks 60 d. Slavonija 200 d. Našice 1.050 d. Danica 95-105. Pivara Sar. 180-190. Drava 215 d. Šečerača Osj. 308-311. Nar. ml. 20 d. Osj. ljev. 200 d. Vevče 124 d. Isis 44-48. Ragusa 396-398. Oceania 200 do 220. Jad. plov. 550-600. Trboveljska 385-386 (386, 385, 385.50). Cement Split 250 d.

Belgrad. Agrari 55.50-56.50; vojna šk. 450.50. XI. 457.50, XII. 460-461; 7% Bler. pos. 88.25-88.50; 7% pos. DHB 89.

Notacije naših držav. papirjev v inozemstvu. London: 7% Bler. pos. 82.50-84. Newyork: 8% Bler. pos. 95.75-96.50, 7% Bler. pos. 82-84, 7% pos. DHB 82-84.

Dunaj. Don. sav. jad. 90.10. Wiener Bankverein 17.65. Creditanstalt 47.25. Escompteges. 159. Zivno 91.70. Union 23.50. Aussig. Chemische 174.65. Mundus 159. Alpine 24.70. Trboveljska 47.50. Kranj. ind. 41. Rima Murany 82.50.

Les

Na ljubljanski borzi sta bila zaključena dva vagona bukovih drv. Tendence mlačna.

Povpraševanje je nar. bukovino od 2 m dalje, od 14 cm dalje 27, 38, 50, 60, 70, 80 mm, za borove brzojavne drogove 8, 10, 12, 15 m, premer v vrhu 11-12 cm, za trame 24x29, 12, 8, 6 m, 19x21, 8, 9, 16x16, 7, 4 m, za morale 38x78, za deske 25 mm 2 m², 30 mm 3 m² za jamski les: smreka, jelka, bor 18-22 cm, 5 vag. 2.20 m, 20 vag. 2.50 m, 5 vag. 3 m.

Žitni trg

V zvezi s padcem cene v Čikagu so tudi v Budimpešti nazadovale notacije; pri nas pa je nastopila še večja stagnacija in kupčija skoro popolnoma počiva. Dovozi so malenkostni, tudi druga roka malo daje in konzum se vzdržuje nakupov. Cene so ostale zaenkrat neizpremenjene s tendenco navdol.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene.

Novi Sad. Pšenica: 79-8

V Franciji izgnan — v Ameriki navdušeno sprejet. To zadoščenje je doživel ameriški kralj časopisja Randolph Hearst (v sredi v svetlejši obleki), o katerem smo že poročali, da so ga francoske oblasti izgnale iz Francije, ker je objavil tajno francosko-angelsko brodovno pogodbo. Ko se je Hearst vrnil v New York, so mu tam priredili zelo svečan sprejem.

PISMA IZ RUSIJE

»Dni«, pariški tednik Kerenskoga, pri našajo zanimiva pisma iz Rusije, iz katerih posnemamo odlomke, ki so značilni za versko življenje in razmere na kmetih.

Delavec piše: Pri nas je vse po starem. Samo cerkev sv. Borisa in Gleba so razrušili, da zgrade iz opeke nov skedenj v sovjetski graščini. K polaganju temeljnega kamna se je zbralo dosti ljudi. Razvili so rdečo zastavo, a brez kladi in srpa ter peh staro revolucijsko koračnico iz l. 1905: »Vstani, zgrani se, zatirani rod.« Kmetje so peli z delavci vred. Najbolj čudno je bilo videti, kako so kmetice poklekile, se križale in prosile Boga, naj res pomaga zatiranemu ljudstvu. Izkazalo se je, da so smatrale Marksovo in Engelsovo sliko, ki so ju nosili v

plinu. To je res, da so razdelili take maske, dočim jih izmed nas nima nihče. Morebiti nas res samo strašijo. Kje bi vzeli v Moskvi toliko letal in toliko plina, da bi zadostovalo za vse vasi obširne Rusije? Ljudje mislijo vsak svoje. A tudi tisti, ki so zbegani, dobro vedo, da v naši vasi ni mogoče zbrati 400 stotov rži. Ajde letos sploh nismo sejali, travniki pa so ostali nepokošeni, ker imamo malo živine in tudi ni prilike za prodajo: težko je dobiti dovoljenje. Tudi nimamo konj, da bi se peljali na trg. Komaj vsak četrti kmet ima konja in v vsej vasi je ostalo samo 11 porabnih voz...

Sedaj jemo letošnji pridelek. Veliko ljudi pusti snope zunaj na polju, ker se boje, da bi jim sicer žito zaplenili. Zenske ponoči kakor tatice nosijo domov lastne snope. S cepci se ne upamo mlati, ker se preveč daleč sliši. Zenske kar zmečkajo klasje med dlani, da dobe zrnje za moko. Tako mlatio sedaj pri nas... Čas bi že bil pričeti s servijo ozimne, a nihče se ne zganja. Kaj bi sejali, če so pripravili pline za nas? V vas Z. blizu nas je prišlo 50 boljševikov s stroji. Pobrli so vse snope na polju in odpeljali žito. Kmetje so ostali na cedilu. Eno in isto noč so zgoreli snopi žita v B. in P. Oblasti sedaj tožijo kmete, češ da so sami podtaknili ogenj. Omeniti moramo, da imamo podleže, ki sami požgejo letino in potem naznanijo oblastim druge, češ da so požigalci. Sami pa za svojo veliko vneto pobero zavarevalnino, potem pa še zahtevajo podporo, češ da so trpeli za sovjetsko prepričanje. Upamo samo na usmiljenje Boga in Njegovo sveto Mater, ker sicer ni nikogar, ki bi nam pomagal.

Rabindranath Tagore v Moskvi

Znani indijski pesnik Rabindranath Tagore je skoro ves september preživel v Moskvi. V sredi septembra so njemu na čast priredili v klubu sovjetskih književnikov svečano sejo, ki so se je udeležili skoro vsi predstavniki sovjetske literature. Tagoreja so tam pozdravili ne samo kot velikega pesnika in misleca, ampak tudi kot velikega delavca na prosveti njegovega naroda. Posetili so ga tudi predstavniki moskovskih umetniških krogov, moskovskih dijakov in profesorjev. Tagore je v daljšem razgovoru seznanil dijake in profesorje z delom univerze, ki jo je on sam ustanovil v Indiji.

17. septembra so v muzeju Novo-zapadne umetnosti v Moskvi otvorili razstavo Tagorejevih akarelov. Ob tej priliki je Tagore predeval o svojem umetniškem delu.

Biki divjajo. Pred otvoritvijo velikih bikoborb, ki se vrše vsako leto v španskem mestu Pamploni, vprižore po mestnih cestah veliko gonjo bikov. Ves promet mora počivati, po balkonih in oknih se nabere občinstvo, ki z rdečimi rutami draži biki, ki postajajo čedalje bolj divji. Končno toreri napode biki skozi z barikadami zaprte ceste v areno, kjer se prične bikoborba.

Čuti divjih živali

Ameriški pisatelj William J. Long ve zelo mnogo zanimivega pripovedovati o življenju živali v gozdu in na polju. Zelo natančno opisuje živalski svet in je že tako izvežban v svojem poslu, da se brez nevarnosti približa tudi najbolj divjim živalim, da potem iz neposredne bližine proučuje njihovo življenje in navade. Pravi, da je z živali treba znati govoriti in se jim približati s prijateljskim namenom, kajti prosto živče živali že od daleč začutijo sovražni namen onega, ki se jim približuje. V svoji knjigi »Kako živali govorijo« navaja tudi zanimive primere.

Ko smo nekoč prodirali vzdolž neke reke, tako piše Long, je pokazal moj Indijanec na luknjo nekega v bližini stoječega drevesa. Mož je imel skoro nadnaraven dar in je znal klicati divje živali. Dejal je: »Tja iti in potrkati... pogledati, če je žolna doma.« Stopil sem tja in potrkal, toda nič se ni zgodilo. »Še trkati, močnejše trkati,« sem začul glas svojega Indijanca. Potrkal sem še, to pot močnejše, in vendar še ni bilo ničesar opaziti. Tedaj je stopil k drevesu Indijanec sam in potrkal s svojimi prsti na drevesno skorjo. Takoj je pogledala žolna, ki je ravno sedela na jajcih, ven in se ozrla dol. Naslednjega dne sva zopet ponovila to igro na istem mestu in zopet je žolna na Indijančovo trkanje pogledala dol. Indijanec je poskusil s svojim trkanjem tudi na drugih drevesih in vselej z istim uspehom. Tudi jaz sem trkal in trkal na raznih mestih, toda vselej brez uspeha. Vprašal sem ga: »Povej mi, Matty, kako napraviš to?« Matty pa se je le smehljaj. Če sva bila sam v gozdovih, se je rad šalil: »Žolna mene poznati, ona mene pogledati.« To je bilo vse, kar sem spravil iz njega.

Prepričan sem, da zamorci, Indijanci in drugi ljudje, ki žive v neposrednem stiku z divjimi živalmi, napravijo to z neko posebno lastnostjo, ki jim leži v podzavesti, namreč da

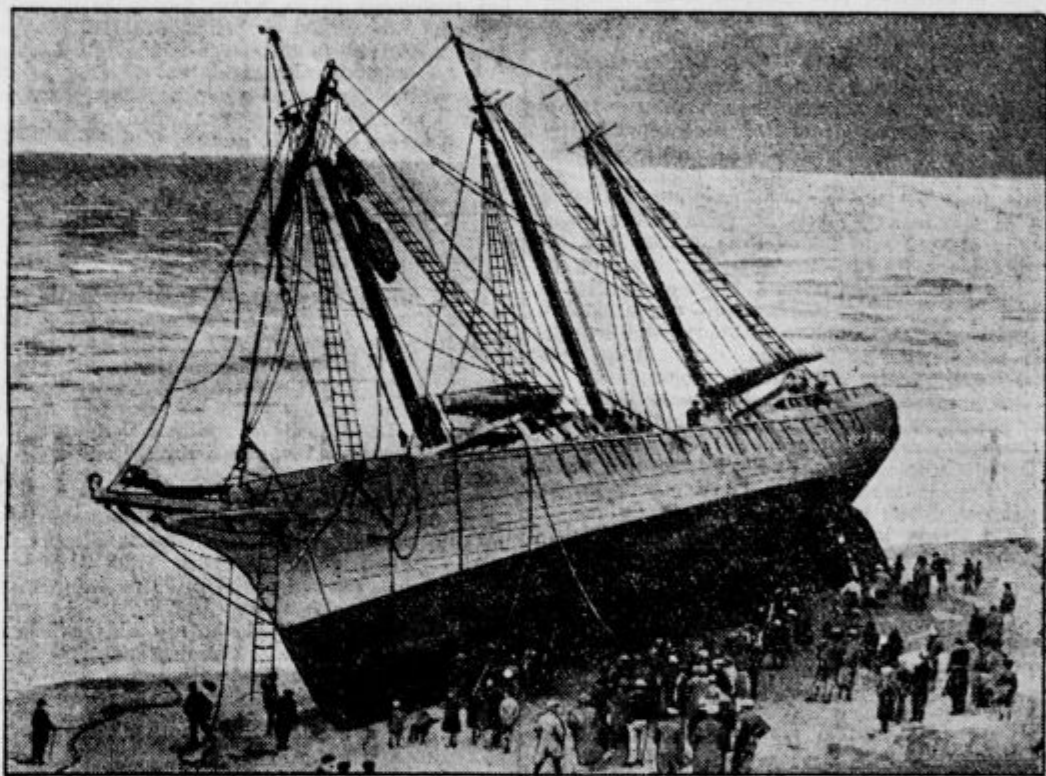

Letala za prenos zlata v Novi Gvineji. Družba za pridobivanje zlata v Novi Gvineji je naročila v Dessau v Nemčiji več težkih letal za prenos zlata, katerega so morali doslej nositi domačini skozi pragozdove in čez visoke gorske prelaze. Zgornja slika nam kaže letalo, spodnja pa njegovo notranjost.

Došla je nova pošiljka

razne kuhinjske posode v razni prvovrstni kakovosti do največjih velikosti in po najnižjih cenah. Oglejte si bogato zalogo pri trdki z železnino

STANKO FLORJANČIČ
Ljubljana Sv. Petra cesta 35

Nasedla francoska ladja »Madeline Tristan« ob angleški obali. Vedno nove žrtve zahtevajo silni viharji na Severnem morju in v Rokavskem prelivu. Nedavno je nasedla francoska ladja »Madeline Tristan« pri Portlandu. Radi hudega viharja so mogli rešiti samo 6 mornarjev; vsi drugi so utonili.

znajo »govoriti« z živalmi. Jaz kaj določnega o tem ne vem, čeprav sem mnogo takih slučajev doživel v gozdu. To posebno svojstvo teh ljudi je civiliziranemu svetu popolnoma neznano. Zdi se mi, da občujejo ti ljudje z živalmi brez kakih glasov in ne da bi se pri tem tega zavedali.

»Kdor hoče videti divjino, mora pustiti svoje orožje doma,« tako pravijo lovci. Toda ta izrek nima točno jasne podlage. Če bi, recimo, kdo šest dni zamašil lov na gozdovih in bi šel potem nekega lepega dne na sprehod, kjer bi srečal divjačino, ki bi se ga prav nič ne bala, bi že godrnjal nad krutostjo usode. Toda tu pridejo tudi psihološki zakoni do veljave. Če gremo takole mirno po gozdovih in iz svojih misli popolnoma abstrahiramo vsako bojazen in strah pred živalmi, se zna zgoditi, da pride od nekdaj čudno razpoloženje, ki nas pripravi do tega, da ni v naših mislih in dejanjih ničesar takega, kar bi nam vzbujalo strah pred živalmi in tudi ne čutimo do njih razen prijateljskega nikakega drugega nagnjenja. To razpoloženje nekako prehaja na divje živali, ki imajo za to svrhu poseben, nam popolnoma neznan čut. Že domač pesnik pr. takoj ve, s kakim namenom se mu bliža človek. Če gremo po gozdovih in smo razburjeni ali celo z namenom žival ubiti, se zdi, da gre do iz našega tozadevnega mišljenja neki valovi, ki potem prehajajo na živali. Te pa te valove sprejmejo z nekim posebnim čutom in po tem seveda uravnajo svoje obnašanje. Če pa se lepo brez razburjenja približamo živali, se bo sicer v mnogih slučajih zgodilo, da bo žival zbežala, posebnost če živi v okolici, kjer se mnogo lovi. Mnogokrat pa se tudi zgodi, da žival obstane in začudeno gleda na prišleca. Več kot enkrat sem s svojo roko že pogladil divjega jelena. Prav tako se da napraviti tudi z medvedom, gazelami in drugimi živalmi.

- PEJE -

odstrani tako: in brez sledu »Creme Orizol«
dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zalo-
ga: »Cosmochemia, Zagreb, Smetičkova 23, Telefon 49-99

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Sobota, 27. septembra: 12.00 Dnevne vesti — plošče — 13.00 Cas, borza, plošče. — 18.00 Koncert radio orkestra. — 19.00 Ga. Orthaber: Anglesčina. — 19.30 Dr. Valter Bohinec: Aktualna ura. — 20.00 Plošče. — 20.30 Prenos iz Beograda.

Nedelja, 28. sept.: 9.30 Prenos cerkvene gl. — 10.00 P. dr. Roman Tominec: Versko predavanje — 10.20 Leo Kocjan: Nalezljive bolezni pri živini — 11.00 Koncert Radio orkestra — 12.00 Tedenski pregled — 15.00 Nasveti za kmeta ing. Černe — 16.30 A. Novačan: Veleja, drama (št. Jakobski gled. oder) — 19.30 Dvorak: Slovanski ples. prenos iz Prage — 22.00 Časovna napoved in poročila — 22.15 Koncert Radio orkestra.

Drugi programi:

Nedelja, 28. sept.

Beograd: 9.00 Prenos iz Saborne cerkve — 12.00 Jugoslovanski koncert radio orkestra — 16.00 Koncert ciganske glasbe — 19.15 Stoletnica rojstva Luke Botiča — 20.00 Koncert češkega filharmoničnega orkestra (prenos iz Prage). — Budapest: 10.00 Katol. služba božja nato koncert oper. orkestra — 16.00 Pestra radio ura — 18.00 Popold. koncert orkestra — 19.15 Pevski koncert oderske glasbe s koncertom ciganske orkestra — 20.30 Prenos iz studija; nato koncert radio kvarteta. — Dunaj: 10.30 Orgeljski koncert — 11.30 Koncert orkestra — 13.00 »Carmen« opera na ploščah — 16.00 Popoldanski koncert — 18.00 Pevski koncert — 19.20 Koncert mešanega zbora (narodne pesmi) — 20.10 »Pet sekund« slušna igra, nato večerni koncert. — Milan: 10.45 Nabožna glasba — 16.30 Zabavni koncert — 19.30 Popold. koncert zabavne glasbe — 20.30 »Boccaccio«, opereta, kp. Suppé: nato plesna glasba. — Praga: 18.30 Arie in pesmi — 20.00 Koncert češke filharmonije. — Langenberg: 20.10 »Eutryanthé«, romantična opera. (Weber), nato koncert zabavne glasbe. — Rim: 10.15 Nabožna glasba — 13.00 Opold. koncert kvarteta — 18.00 Plesna glasba — 20.35 »Mefistofele«, opera, kp. Boito. — M. Ostrava: 11.00 Koncert radio orkestra — 16.00 Koncert vojaške godbe — 20.00 Koncert češke filharmonije — 22.25 Koncert lahke glasbe. — Leipzig: 12.00 Opoldanski koncert radio orkestra — 16.40 Popold. koncert kvarteta — 18.10 Zborovni koncert — 20.00 Koncert radio orkestra — 21.00 Glasbeni zabavni večer, nato plesna glasba.

Slovenska lahka atletika

Kadar se prijatelj slovenskega sporta spomni na našo lahko atletiko, tedaj postane slabe volje. Malo zgodnja, mogoče celo kaj pametnega sklene, toda pride noč in sladko spanje prežene vse neprijetne misli. Eni pravijo: mi nismo za to — drugi pa se tlašajo, »bo že Bog dal...« Ali so mogoče Avstrijci boljše rasa? Ali naj zaslužijo ljubljana za Celovec? Ali nismo bili pred leti Zagrebci enaki? Naši lahki atletiki manjka le eno: sistematske in trde dejavnosti. Naša igračka so suha in nočejo roditi; ko bodo namočena s tišod in tišod kapljicami pošta, tedaj nam bodo rodila malega Nurmija, mogoče tudi Järvinena.

Naša lahka atletika je zastala, ker ji sportni voditelji tankor tudi javnost ni obrabila dovolj pažnje. Pozabili smo, da je lahka atletika srce vsega sporta. Saj ni sportnik, kdor ne zna teči (in sicer hitro teči!), ni sportnik, ki ne zna brez jarek ali čez mejo skočiti... saj to so vendar osnovne stvari, abeceda sporta. Vprašajmo se, kakšen sport so gojili Grki, ki jih toliko obojujemo? Gojili so teke na kratke in dolge proge, skakali so v višino v daljino in v globino, metali so disk in koplje, v paljstri pa so se rokoborili. Lahka atletika in roko-

borba — to je bil kanon telesnih vaj onega naroda, ki nam je zapustil najvišjo kulturo.

Pri nas pa ni tako... Lahkoatletike tekme so slabo obiskane; pred leti je bilo več gledalcev, toda slaba organizacija, zamuda, dolge pavze — to je vse kaj drugega kakor reklama za prihodnje. In marsikak častnik je poročal takole: »X Y je sunil kroglo 11,35 cm — kje smo se za svet rekord?« Bil sem priča, ko je dober atlet suval kroglo. Z veseljem obrazom je izmeril svoj rekord: nekaj deset metrov! Mali hlačar ga opazuje in vpraša: Koliko? — — — A tako — Hirschfeld jo suva že 16 m.

Spoštovani bravec, nisem te hotel spraviti v slabo voljo; namenil mi je vrstic je tale: Danes in jutri bo miting SK Ilirije. Stari znanci kakor Stepičnik, Lojč, Zupančič-Tratnikova in cela vrsta novih bo nastopila in tudi Primorjani pridejo. V naši lahki atletiki veje nov duh veselja do dela, duh borbenosti in vere v zmago. V takih trenutkih tudi javnost ne sme stati ob strani. Z veliko udležbo pokazimo, da nam je za napredek naše lahke atletike. Vseke zmage bodimo veselji, saj to so naše zmage, važnejše od vseh tujih svetovnih rekordov!

Plavalno prvenstvo srednjih šol

V soboto in nedeljo dne 27. in 28. t. m. se vrši v kopališču Ilirije tekmovalje v plavanju, skokih in water-polu za prvenstvo ljubljanskih srednjih šol in dve prehodni darili, ki jih je v ta namen razpisala SK Ilirija v Ljubljani.

Tekmovalje v plavanju in skokih se je že enkrat vršilo in si je prehodni pokal za leto 1929 priborila I. državna humanistična gimnazija. Tekmovalje v water-polu pa se vrši letos prvič. Po prijavah sodeč bo to tekmovalje eno najzanimivejših v letošnji sezoni. Dejstvo, da sme vsak zavod prijaviti na pojedino progo samo po dva tekmovalca, nam jamči, da bomo videli na startu res samo plavalce najodličnejših kvalit, saj je znano, da se vsi najboljši ljubljanski plavalci rekrutirajo ravno iz državskih vrst!

Poleg humanistične gimnazije, ki brani pokal, sta favorita ženska realna gimnazija in pa III. drž. gimnazija, ki sta prijavili tako kvalitativno, kakor kvantitativno najjači ekipe, dočim je o water-polu situacija dokaj nejasna in se bo za naziv prvaka brezdvomno vršila najogorčenejša borba!

Program in vrstni red tekmovalja je naslednji:

Sobota popoldne ob 15: Water-polo: Državna klasična gimnazija; Tehnična srednja šola. Kr. državna realka: III. drž. realna gimnazija.

Nedelja ob 9 dopoldne: plavanje in skoki go-podov. Ob 11 Water-polo: Državna klasična gimnazija; Kr. drž. realka. Tehnična srednja šola; III. državna gimnazija.

Nedelja ob 14.30: plavanje in skoki dam. Ob 16.30 Water-polo: Kr. drž. realka; Tehnična srednja šola. Drž. klasična gimnazija; III. državna gimnazija.

Mariborski sport

V nedeljo 28. septembra se vršijo v Mariboru sledeče prvenstvene tekme: Ob 10 na igrišču I. SSK Maribor: I. SSK Maribor : SK Svoboda (sodnik G. Fjeler). Ob 13.30 na igrišču SK Rapida: SK Zeleničar rez. : SK Rapid rez. (Sodnik gosp. Bergant). Ob 15.30 na igrišču SK Rapida: SK Ze-

lezničar I. : SK Rapid I. (Sodnik iz Zagreba.) Vse tekme se vršijo ob vsakem vremenu.

ASK Primorje, Lahkoatletski sekcija. Za propagandni meeting SK Ilirije prijavljeni so sledeči gospodje: Kovačič, Putinja, Ribnikar, Umek, Zdešar, Zupan, Calcar, Godunov, Rašč I. in H. Oražem, Zorja A. in P. Ogrin, Krevc, Skok, Perović, Jug, Korč, Gašperšič, Tomšič, Medica, Slamič, Junger in gđ. Sanfel Duša. Imenovanj morajo biti na igrišču Ilirije v soboto ob 15 v nedeljo najpozneje ob 9. Prinešiti seboj obutev in dres. — Načelnik.

SK Ilirija (lahkoatletski miting). Miting se prične danes točno ob 15.30 jutri pa istotako točno ob 10. Tekmovalci naj bodo vsakokrat pol ure pred začetkom na igrišču Ilirije. Miting ima bogat program in obeta, da bo zelo zanimiv. Merila bosta zopet svoje moči SK Ilirija in SK Primorje. Z obeh strani se bodo sešli najboljši atleti na igrišču Ilirije.

SK Grafika. V nedeljo dne 28. t. m. ob 1 popoldne se pozivljajo na igrišče SK Primorja naslednji igralci: Zupančič, Muzlovč, Mekina, Bežan, Stöhr, Juvan, Štebotnjak, Bajc, Stromajer, Stupica II., Pungarčar, Zagar I. in Kolarič. Ob 3 popoldne pa naslednji igralci: Wohlmut, Novak, Kobal, Palček, Kmetič, Pukl, Pelicon, Urbančič, Katič, Stupica I., Mihelič, Brumen, Zeman. Vsi igralci morajo biti točno ob določenih uri na igrišču. Igralce Burč se pozivljajo, da se zglašijo pri tov. Stöhru. V soboto odpade vsak trening.

Nurmi v Kölnu. Nad 8000 gledalcev je prišlo, da vidi slavnega Finca, ki je prišel v Köln na mednarodni lahkoatletski miting. Nurmi je tekkel na 4 angleške milje in dosegel čas 20:03,5 min. Svetovni lahkoatlet pa tokrat ni zapustil kakšnega posebnega utisa, kajti čas njegovega teka je bil slabši od svetovnega rekorda, ki ga je v tej disciplini sam postavil l. 1924. z 19:15,6 minutami. — Nadalje je zmagal v teku na 1000 m nemški prvak dr. Peltzer v času 2:30 min. Järvinen pa je zagnal koplje 68,84 metrov daleč in pustil nemškega prvaka Mäserja za celih 5 m za seboj.

Prva popolna nemška izdaja Rimbaudovih del

Rimbaud — Leben — Werk — Briefe, übertragen und herausgegeben von Alfred Wolfenstein (mit 4 Kupfertiefdrucktafeln und einem Faksimile) je naslov lepo opremljeni knjigi, ki je pravkar izšla v založbi Internationale Bibliothek G. m. b. H. v Berlinu.

Pri nas je Rimbaud malo znano ime in vendar je življenje in dela tega pesnika, ki je bil rojen l. 1854. in je l. 1873. torej komaj 19 let star, že zaključil svojo pesniško kariero, ter v svojem sedemindesetem letu kot invalid umrl, morda eno najzanimivejših vsega preteklega stoletja. Mladenič, napol otrok, je presenčil Verlainea s svojo ne-navadno pesniško darovitostjo in postala sta kljub razliki v letih najintimnejša prijatelja. Le odlomkoma so nam ohranjena Rimbaudova dela — ali pa so sanja bila le odlomki nekega nedovršenega in nedovršljivega dela. A samoniklost in polnost dozorele osebnosti, ki tiči v njegovem delu, je postala nekaj temelj in vir vsega modernega francoskega pesništva. Saj brez ovinkov priznavajo vsi moderni francoski poeti, da so pod Rimbaudovim vplivom delali in še vedno delajo — njim na čelu slavni Paul Claudel, o čigar samostojni in veličini nihče ne more dvomiti.

Prijateljstvo z Verlainem je postalo Rimbaud usodno. V literarni zgodovini edinstveni prizor se je odigral v Bruslju meseca julija 1873. ko je razdraženi in duševno potrti Verlaina iz samokresa streljal na svojega mladega prijatelja Rimbauda

ter s tistimi streli, ki so mu nakopali 2 leti ječe, uničil za vselej Rimbauda — pesnika.

Odslej je Rimbaud z mrličnostjo menjaval svoja bivališča, postal je pravi Ahasver in njegova potovanja, na katerih si je služil kruh z najne-verjetnejšim delom, so se raztezala po vsej Evropi in zlasti po sredozemskem morju do afriškega obrežja. Nazadnje je prodrl iz Adena v notranjost Afrike, kjer se je s trgovino preživljal, posvečujoč svojo neukrotljivo in vsikdar na največji telesni in duševni napor pripravljeno pažnjo vsem vrstam trgovske spekulacije, pridobivanja znanja na vseh poljih, ko je pa v jezikovnem pogledu vendar obvladoval že od mladih nog ogromno število jezikov in narečij. A niti z mezinem ni mignil, da bi storil eno samo vrsto levega slovstva, za katero je bil vendar od prirode najbolj določen. Za to strašno, grozno in morda po drugi strani tako strahovito lepo dobo svojega življenja, ki mu je prinesla ogromno zlega, boleznin in nadlog, so nam kot neprepeljive priče ohranjena njegova pisma.

Wolfenstein, ki je izdal v nemščini tako Rimbaudova pesniška dela kakor njegova pisma, je tudi podrobno opisal življenje tega edinstvenega človeka. Prireditelj življenjepisa pač moram očitati, da je napravil marsikatero napačno sodbo in pogrešni zaključek; v to svrhu moram priporočiti vse prej knjigo znamenitega in v marsičem Rimbaudu podobnega Jacquesa Rivièreja: A Rimbaud s. 8.

Deseta številka »Modre ptice«. — Založba »Modra ptica« je pravkar izdala Méricmejevo »Sentjerneško noč« ter tako zaključila prvi letnik svojega izdajanja. O tej knjigi bomo v kratkem prinesli obširnejše poročilo. — Istočasno s četrtro knjigo je izšla tudi 10. številka mesečnika »Modra ptica«, v kateri je objavljen na prvem mestu izredno dober članek dr. Stanka Lebera o Prosperu Méricmeu. Tudi ostali prispevki so prav dobri, tako Miran Jarčev pregled »Avanturistični roman v francoski književnosti« in, kajpada, nadaljevanje Leva Tolstega in Gorkijevih »Spominov na sodobnike« v prevodu Josipa Vidmarja. — K leposlov-nemu delu sta prispevala Jože Kranjc (Prvi upor) ter Vladimir Bartol (Dežela žalosti in Zenitbeni goljuf). — Pod zaglavjem »Poročila« nahajamo l. Grahorjevo oceno knjig Slovenske Matice za leto 1930.

Cvetje. — Oktobrska številka »Cvetja« je zopet prav bogata izbranega gradiva, zlasti pa je vелеpomembna radi članka P. Angelika: Tretji red in Katoliška akcija. — Zavarovanje za starost in onemoglost v tretjem redu. Socialni pomen te akcije je izredno dalekosežen in stvar zasluži, da se ž njo obširneje pečamo, kar tudi bomo. — Razen tega so prispevali k tej številki franciskanskega »Cvetja« še: P. Krizostom (Slava asiskega Serafina), P. Hilarij Felder O. Cap. — P. Frančišek (Frančišek in evangelij). — P. Modest (Po Frančiškovi stopinjah). — P. Roman (Na potih brezdomca. — Povest). — Gerardi. — P. Gvido (Ljubiti dušo svojega bližnjega). — Fr. Ildefonz (Fr. Avguštinu v spomin!). — P. Gvido (Življenje

Mateja Falbota, delavca-tretjerednika). — Nadalje vsebuje pestri zvezek P. Hugovo: Misijonsko poročilo p. Baptista Turka, P. Adolfove: Spomine iz misijonskega življenja ter Razgled po svetu.

Hrvatska Prosvjeta. — Ponovno opozarjamo na to krasno in v vsakem pogledu globoko resno hrvatsko revijo, ki jo izdaja »Kolo Hrvatskih Književnikov« v Zagrebu. — Iz poslednje številke posnemamo vsebino: Stela Jurkić: Dorotejina ruža (legenda) — Dragutin Domjanić: Plitvice — Ivo Lenčič: Mladica iz staroga panja (proza) — Dr. Bojan Pirc: Liječenje teške narodne rane — Remeta: Povratak — Josip Zidarić: Novije misli o Slavenima (ta članek zasluži prav posebno pozornost, kajti v njem iznaša avtor presenetljive in zanimive nove misli o problemih, ki nas morajo zlasti sedaj zanimati) — Ljubo Hrgić: Jesen je blizu. — V književnem pregledu čitamo zanimivo kritično razpravo o potopisih iz peresa Ljubomira Marakovića; isti avtor posveča člančič tudi novim pojavom hrvatske lirike. Zaključek zvezka tvori izbor starih evharističnih pesmi.

Semensko pšenico

izredno lepa, selekcionirano blago, na zalogi pri »GOSPODARSKI ZVEZI«.

Kislo zelje

Imam že letosnje prvovrstno kislo zelje v vsaki množini vedno na razpolago po najnižji ceni. Jósip Orazem, Moste pri Ljubljani

AVTOBUS: Ljubljana—Logatec—Rakek in obratno bo redno vozil počenši od 29. septembra t. l.

Rakek — Ljubljana:
I. Rakek, odhod: 6.45 — Ljubljana, prihod: 8.35.
II. Rakek, odhod: 16.40 — Ljubljana, prihod: 18.35.

Ljubljana — Rakek:
I. Ljubljana, odhod: 11.45 — Rakek, prihod: 13.55.
II. Ljubljana, odhod: 18.00 — Rakek, prihod: 19.55.
Iz Gornjega Logatca bo odhajal še drugi voz proti Ljubljani ob 9.15. Nadalje bo autobus, ki odhaja iz Ljubljane ob 9, vozil do Dolnjega Logatca. Iz Logatca bo v Hotelu Drisco bo dnevna zveza. Natančneje glej v voznem redu z dne 29. septembra 1930. — Vrhnika, dne 26. septembra 1930.

JUGOPROMET,

družba z o. z., Ljubljana VII.

Opozorilo

Nadželstvo Kmetijske nabavne in prodajne zadruge v Šmartnem pri Litiji obvešča, da se g. Avgust Koprivnikar, dosedanja poslovodja lesnega oddelka ne nahaja več v naši službi ter so vsled tega vsa njemu izdana pooblastila, t. j. za sklepanje kupčij in za inkasiranje, neveljavna.

Pohištvo

priprosto in najmodernejše Vam nudi trdka po izredno nizki ceni
KREGAR IN SINOVA
St. Vid nad Ljubljanoj — nasproti kolodvoru

Zimski in sobni čevlji

so najpraktičnejši z gumijastim podplatom, ker isti ne propuščata vlage in mraza. Izdelujejo se v 30 raznih vrstah v dovršeni kvaliteti po zelo ugodnih cenah. — Zahtevajte cenik!

Prva Jugoslovenska Tvorница Guma Rekord — Leskovac.

Semensko pšenico in rž

Ima zopet na zalogi FRAN POGAČNIK, LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 36.

Klatež

Iz sibirskih spominov. Povest. A. J. Maksimova. Prevel in s pripombami popolnil Ivan Hribar.

Prečitavši to pismo, stečem ko brez uma doli. V obednici najdem Sašo z očetom.

»Kaj pa se je zgodilo? Za Boga, povej hitro! Saj še lica ni na tebi!...« vzkligne starček, ko me zagleda.

Saša vstane s svojega prostora in zre s strahom v spremenjene črte mojega obraza. Samogibno pomolim Varlamovu pismo, katero sem prejel od očeta.

»Da!... Očetovski blagoslov je nekaj svetelke! pravi plašno starček. »Brez odloga moraš odpotovati!«

»Odpotovati?... Kam?...« je zastokala deklica.

»V Irkutsk... Njegov oče to želi, zaukazuje!...«

»Moj Bog, moj Bog!« vzkligne obupno deklica, ki strašno pobledi. Obenem omahne in se zgrudi nezavestna na divan. Skočim k njej z željo, da pomagam.

»Ni treba,« pravi Varlamov, ter me zadrži. »Sam vem, kaj mi je treba storiti...« In vzevši hčer v svoje krepke roke, jo odnese iz sobe. Čez minuto se vrne.

»Izročil sem Sašo v Praskovjino skrb; v takih slučajih so ženske nepreračunljive. Kar pa se tebe tiče, Aleksej Kuzmič, nečem samo to: Kar nisi ti, temveč jaz sam!... Star sem in zaposlen, zato nisem pomislil, kaj more nastati iz vajinega poznanstva. Oba sta pošena in plemenita, a mlada. In mladost ne pozna rada razsodnosti. Drag si mi postal od prvega trenotka najinega poznanstva in rad te imam še sedaj, toda odpotovati moraš brez odloga...«

Zelo ginjen vsled te nenavadne dobrote poljubim proženo mi starčeve roke.

»Odpotoval bom,« sem zastokal s tihim glasom.

»Neobhodno in brez odloga!«

»Odpotoval bom,« sem ponovil. »Oddaljim se od tod za dolgo časa... Morebiti za vselej... Dovolj, da vzamem slovo od nje...«

»Ni mogoče,« odgovori odločno Varlamov. »Odpotoval boš brez slovesa.«

Ne videti oboževane deklice, ne posloviti se od nje, morebiti pred večno ločitvijo, je bilo preveč za moje moči; vendar sem priznaval, da je starčkova odločba bila pravična. Nisem mogel drugače, ko da sem se razjokal ko dete. Moja iskrena boleš je ganila starčka.

»Več moštva!« pravi tiskajoč mi sočutno roko in brišoč si solze, ki so mu proti volji tekale iz oči.

Kako je minil ostali del tega dne, se ne spominjam. Pod večer je bilo za moj odhod vse pripravljeno. Varlamov me blagoslovi in krepko objame. Zadnji trenotek pred odhodom me obkrožijo pisarniški uradniki, sluga, dobra Praskovja. Vsi so bili žalostni, vsi so se želeli posloviti od mene. Še celo Neptun, Sašin najljubši pes, se je pritiskal k meni in mi je lizal roke, uganivši instinktivno, da odpotujem. Samo nje ni bilo, po kateri sem se z zaplakanimi očmi zastoj oziral. Končno sem sedel na sani. Konja čta potegnili in zdirljali k Nikolajevskemu kolodvoru. Za slovo se ozrem na Sašino okno v nadi, da vidim še enkrat čarokrasno deklico. Zares je stala ob oknu in poslavljala se je od mene s tem, da eno roko položila na srce, z drugo pa pokazala k nebu!...

Zaman bi iskal besedi, da opišem svoje duševno stanje med dolgo vožnjo do Irkutka. Vsi drugi vtisi so se zabrisovali, so ginili; v ugnjetenih možganih pa je tičala težka, neločljiva misel, kdaj jo bom zopet

videl. Kakor človek, ki je na smrt obsojen, šteje ure in minute, ki ga približujejo večnosti, tako sem jaz štel vrste in postaje, ki so me oddaljevale od goreče ljubljene deklice. Težko je popisati moje neizrekljive muke. Ko blazen sem sedaj hotel, da dirkajo konji, kar se da, sedaj — in sicer čisto — pa sem skakal s svojega sedeža z namenom, da naročim postiljonu, naj obrne nazaj; toda usodna neobhodnost, da hitim dalje, mi je stala pred očmi ko neoboriva stena in padal sem brezsilno nazaj v globočino kubitke.* Vsa moja čustva so otopela; ostalo je samo grozno, vsako znamenje daveče čustvo neizmerne, globokega obupa.

VII.

Končno obstane voz pred krilom očetove hiše v Irkutsku. Olga priteče po stopnicah in mi pade ihte v naročje. — Objel sem ženo samogibno, še celo lepo, ne da se ozrem nanjo. Oče me sprejme ravnodušno, hladno, s senco neprijaznosti na obrazu.

»Imel si se vrniti prej in ne čakati šele mojega ukaza,« izpregovori strogo. »Sedaj poizkusi popraviti prošlost in nagraditi Olgo za dolgo odsotnost. Vidi, da jo ljubim ko svojo hčer. Tvoja žena je zaklad, ki si ga malo vreden.«

Šele sedaj se ozrem na ženo. Bila je krasna, ko prej; toda meni se je zdela, da ji je zginila z obraza svetla rdečica zdravja in da je na njeno mesto stopila neka temna plevelca. Tej okolnosti pa nikakor nisem pripisoval plevelnega značenja, objasnjujoč si ženo bledost z duševno razburjenostjo, ki je bila zvezana z mojim prihodom.

* Kubitka se zove šotor, lakršne rabijo kočujoči narodi zlasti Kirgizi. Rusi zvejo tudi na pol pokrite vozove tako.

»Jedna knjižnica iz založništva Jugoslov. knjižarne v Ljubljani 20. revizija: Sarinšek, IZPOD GOLCE 30. Din. rev. 42. Din. — 31. revizija: Stenkiwicz, NA POLJU SLAVE 28. Din. rev. 40. Din. — 32. revizija: Remičič, ZAGORSKI ZVONOVI 30. Din. rev. 40. Din. — 33. revizija: Remičič, ZAGORSKI ZVONOVI 30. Din. rev. 40. Din. — 34. revizija: Remičič, ZAGORSKI ZVONOVI 30. Din. rev. 40. Din. — 35. revizija: Brackel, CIRKUSKI OTROK 28. Din. rev. 40. Din.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglas nad deset vrstic se računa po višku. Za odgovor znamke! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Gospodinja

starejša gospa, z večletnimi sprječevali gre k samostojnemu gospodu ali vdovcu tudi za manjšo plačo. Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod »Poštena« št. 11.061.

Hlapec

pošten, mirnega značaja, vajen vsakega dela, že služil v župnišču, si želi stalne službe v župnišču. Nastop 15. oktobra. Naslov v upravi pod 11.062.

Kot varuh sirot

brez staršev oddam ali učenje ključavničarske ali mehanične obrti 15 letnega fanta, če mogoče s popolno oskrbo ali pa vsaj s hrano in stanovanjem. Obrniti se je na Josipa Korpar v Osluševcih, pošta Velika Nedelja.

Službo dobe

Spretna hišna

z letnimi sprječevali — se išče. Rimska cesta 18/II.

Vajenko

sprejem takoj. Atelje za žensko krojaštvo, Ljubljana, Merosodna ulica 1.

Čevljar, pomočnika

priprosteja, ki je dobro izvežban v krojenju in vsakovrstnem čevljarstvu, sprejme Ivan Jamar, čevljar, Bled.

Za malo družino

brez otrok iščem redno, pridno služkinjo s sprječevali za vsa hišna dela, po možnosti veščo tudi nemškega jezika. Nastop službe 1. oktobra. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod šifro »Snažna«.

Zasluzek

Zastopnika - potnika

za Slovenijo in Medijmurje, dobro vpeljanega v usnjarski in čevljarški stroki, iščem. Ponudbe s referencami je nasloviti na: Jugosl. Rudolf Mosse, d. d. Poštni predal 409, Beograd — pod šifro »Marljivost 218«.

Inserati

v »Slovencu« imajo največji uspeh.

Pouk

Gosli poučuje

biv. učitelj konservatorija, študentovska ulica 9/I.

Šoferska šola

prva oblast. konc., Čamerinik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoslova). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

V glasbeni šoli

operne pevke profesor. Jarmile Lily Gerbičeve prične pouk dne 1. oktobra. Poučuje se solopetje, glasovir, teorija in deklamacija, od prvih začetkov do popolne umetniške izobrazbe. Vpisovanje in tozadevna pojasnila v ponedeljek 29. in v torek 30. septembra od 11—12 dopoldne in od 2—5 popoldne v Čevljarski ulici št. I/II.

Šoferska šola

oblastv. koncesijonirana I. Gaberšček bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta 52. Prihodnji redni tečaj se prične 1. oktobra 1930.

Dijaki

Dijakinjo ali dijaka

mlajšega, sprejemem v svo oskrbo za 500 Din mesečno. Solnčno stanovanje, elektrika in klavir. Pomoč v učenju. Naslov v upravi pod št. 11.076.

Stanovanja

Gospod

se sprejme na stanovanje. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10944.

Sostanovanka

poštena, s svojo posteljo, se sprejme. Zelena jama, Prešernova ul. 18, prtlj.

Stanovanje

2 sob, kuhinje, takoj oddam v novi hiši. Velika čolnarska ulica št. 15.

Gospod

se sprejme na stanovanje. — Poizve se: Ulica na Grad št. 4.

Velika soba

separirana, lepo opremljena, s krasnim razgledom, v mirni vili sredi velikega vrta, se odda takoj boljšemu gospodu. — Odda se tudi manjša opremljena soba istotam. Naslov v oglas. oddelku »Slovenca« pod št. 11103.

Krasno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kopalnice in pritliklin oddam za 1. november v hiši Erjavčeva cesta 21. Pojasnila daje A. Šarabon, Zaloška cesta št. 1.

Več gospodov

se sprejme na stanovanje in hrano, mesečno z vso oskrbo 650 do 700 Din. Dobra domača hrana, sobe čiste in zračne. Manjše mesto blizu železnice, z lepo okolico. Primerno za starejše gospode ali upokojece, ki žele v zdravem, mirnem kraju živeti. — Ponudbe na oglasni odd. »Slov.« pod »Mirni dom 11.045«.

Vnajem

Trgovino

s stanovanjem da v najem Rečnik v Hočah.

Hišo

v prometnem kraju, pripravo za trgovino z vinom, v vinorodnem kraju, vzamem v najem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Takoj« št. 11.063.

Dva pisarniška lokala

uporabna tudi za obrt, se oddata s 1. novembrom. Ljubljana, Frančiškanska ulica 8.

Objave

Preklíc.

Podpisani preključujem, kar sem govoril 8. junija 1930 v Kunstelnovi pisarni v Kamniku o Kerpici Francu, skladiščniku, in izjavljam, da nimam nič očitati njemu. F. V.

Posestva

Vilo

popolnoma novo, enonadstropno s 6 sobami, kopalnico in vsem drugim komfortom in pritliklinami, kakor z velikim sadnim in grednim vrtom na krasni in solnčni legi, blizu Leonišča v Ljubljani, oddam v najem, event. tudi prodam. Najemnina samo 3000 Din. Pogoje in naslov pove g. dr. Trepo Lucij, odvetnik v Ljubljani, Dunajska cesta 29.

Družinska hiša

se prod. Galjeveca 110, III. vrata (za dolenskim kolodvorom).

Razno

100 krat

ste že čitali moj oglas, pa še vedno kadite! Nikoprost stane franko 76 Din. Naročite takoj! Lindič, Ljubljana, Komenškega 36.

Vsakovrstne emailirane plošče z napisom za zdravniške, odvetniške, pisarne, državne in občinske urade, hotele itd. Najceneje izde uje „Zephyr“ d. d. - Subotica tovarna peči in emaila

Glasba

Klavir

poučuje po zmerni ceni Kolesa, Rutarjeva št. 4, blizu mestne drevesnice.

Prodamo

Gostilničarji pozor!

Pristno ljutomersko staro vino, izborne kvalitete, razprodajam po 5 dinarjev liter. — Gjuro Valjak, Maribor, Kino Union.

Fehtnica

za trgovino — sistema Schulz Universal — za 15 kg. ugodno naprodaj. Vprašati pri Gospodarski zvezi na Dunajski cesti.

Tovorno dvigalo

za 500 kg. obtežitve se zelo poceni prod. — A. Amann, Tržič.

Volna, bombaž,

nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ul. 4 in Stari trg 12.

Vinske sode

večjo množino ali tudi posamezne po 3, 4, 7, 10 do 80 hl, kakor tudi razne kletarske potrebščine in stroje takoj prodam po ugodni ceni. — V najem se oddajo dve izborno vinski kleti. — Gjuro Valjak, Maribor, Kino Union.

Valjčni mlin

najmoderneje zgrajen, se prod. — Več pri tržki Fr. Stupica, trgovina z železnino in poljedelskimi stroji v Ljubljani, Gospodarska cesta 1.

Mizarji

Prod. se strugalni stroj (Fräsmaschine). — Amann A., Tržič.

Parkete

hrastove in parjene bukovke ima stalno v zalogi A. Kanc, tvornica parketov, Mengeš — Slovenija.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. — Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Illica 82. Kemič. čistilnica perja.

Restavracija

v Zagrebu, na najboljšem prostoru, v centru, z vsem inventarjem in dolgoletno pogodbo se takoj prod. — Samo resni reflektanti od stroke naj se javijo na naslov Gjuro Valjak, Maribor, Kino Union.

Sir-trapist

najboljše kakovosti, iz prvovrstnega planinskega mleka, polnomastni, po najnižji ceni razpošilja: Anton Janša, mlekar, Dobje, p. Slivnica, Sv. Jurij ob j. žel.

Dve izložbeni okni

kompletni, z rolo, ugodno prodam. Pojasnila daje: R. Golobowski, Gospodarska c. 10, dvorišče.

Auto

4 sedežni limuzino, prodam ali zamenjam za odprtega. Natančneje pisano. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Ugodno« št. 11.064.

Kavarna

v strogem centru in na najpomembnejši itočki mesta Zagreba — se vsled družinskih razmer ugodno prod. — Pismene ponudbe nasloviti na Milan Ruptič, Zagreb, Draškovičeva ulica 15, kavarna »Burza«.

Motorno kolo

še novo, dobre znamke, pod ugodnimi pogoji naprodaj. Janko Rečnik — Hoče.

Trda spalnica

skoraj nova, se prod. na Lžanski cesti 15.

Površnik

dobro ohranjen, prodam. — Naslov v upravi Slov. pod št. 11.080.

Kupimo

Hidravlično prešo

za izdelovanje olja, v dobrem stanju, kupim. Bac, M. Sobota.

Suhe gobe

iz litjskega in škofje-loškega okraja in štajerske provenijence, sedanje rasti.

divji kostanj želod

vagonske pošiljke in na drobno — kupuje

V. H. Rohrmann, Ljubljana, Sv. Petra nasip 27.

Obrt

Pšenično moko

najboljših mlinov undi najceneje, veletrgovina žita in mlevskih izdelkov A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

V Mariboru

je najugodnejši nakup galanterije, drobnarije, parfumerije, papirja, šolskih potrebščin itd. — na debelo in na drobno — pri DRAGO ROSINA, Vetrinjska ulica št. 26.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK lekarnar — SISAK Varujte se potvorb

Vode in solnca cvetu, bledičnim in slabokrvnim osebam

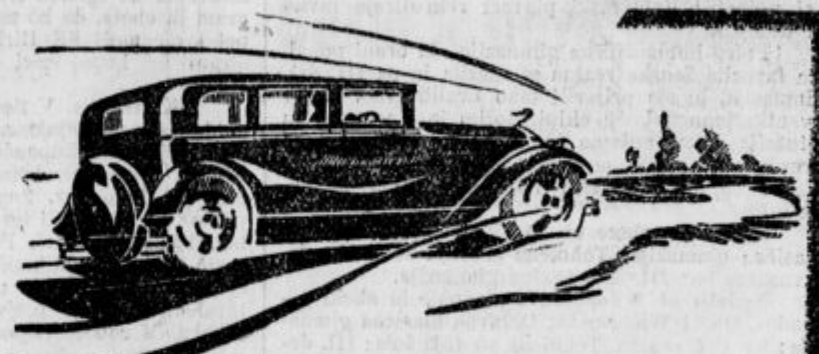
ENERGIN

železno kina vino

in njih življenje bo cvetelo kot življenje skrbno negovanega cveta. Hranilni sokovi »ENERGIN« krepijo kri in dajejo telesu železno odpornost.

Otrokom dajte 3 krat na dan po 1 malo žličko pred jedjo. Odraslim dajte 3 krat na dan po 1 žlico pred jedjo — okusnega

»ENERGIN« se dobi v lekarnah, poliliterska steklenica Din 40—. Po pošti razpošilja Laboratorij »ALGA«, Sušak: — 3 velike steklenice Din 128—, 6 velikih steklenic Din 248— in 1 zastoj.

AVTOMOBILISTI PREIZKUSITE NAŠE NOVE PNEUMATIKE

SUPERFLEX KORD

NA NIZKI PRITISK

IZREDNO OKREPLJEN TIP „BELA ZVEZDA“

NEPREKOSLJIVA TRPEZNOST TUDI PO DOLGI PORABI IZREČNO VELIKA KILOMETRAŽA POSEBNO MOČAN IZDELEK NAJVEČJA ELASTICNOST IN DOLGOTRAJNOST

BRAČA NAŠIMBENI

ZAGREB

BEOGRAD

Samostanska 2

Brijanova 6

V Ljubljani se dobi pri

»TRIUMPH«-AVTO Dunajska cesta 31

in JOSIP STUPICA Slomškova ulica 6

FIRELLI

Za soboslikar, dela

se priporoča Ambroz Fran. Najnovejši vzorci na razpolago. Cene nizke. Rimska cesta 11.

Dr. G. PICCOLI, lekarnar v Ljubljani, priporoča pri zaprtju in drugih težkočah želodca svojo preizkušeno

želodčno tinkturo

Lepo posestvo naprodaj!

35 orlov veliko, obstoječe iz rodovitnih njiv, travnikov, sadonovnika, vinograde in gozda na skoraj čisto ravni legi, ¾ ure od železniške postaje oddaljeno. Velika zidana hiša, velik hlev s skednjem ter kozolec, vse v dobrem stanu, za ceno 120.000 Din. Kupec se lahko vseli v stanovanje takoj. Živine se lahko prehrani 10 do 12 glav. Polovica letošnjega pridelka, seno, koruza, krompir, fižol, vino se po jako ugodni ceni tudi prepusti. Vprašanja na lastnika: Karel Cimperšek, Sevnica o. S.

Preselitveno naznanilo!

Tvrdba I. GOREC NASL., družba z o. z.

cenjenemu občinstvu vljudo voroča, da se je preselila iz dosedanjih prostorov na Dunajski cesti na

Miklošičevo cesto št. 30

vogalna stavba Miklošičeve ceste in Pražakove ul.

kjer bode pod tvrdo

J. Gorec nasl. Auerhammer-Ogrin, družba z o. z.

svojo trgovino nadalje vodila v istem obsegu kot do sedaj.

Vsled znižanja režijskih stroškov bomo zamogli naše ceneje odjemalce zadovoljiti z znižanimi cenami poleg prvovrstne kvalitete v blagu, ter se za nadaljnji poset v novih prostorih priporoča

J. Gorec nasl. Auerhammer-Ogrin, družba z o. z. Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 30

Spolnjujoč žalostno dolžnost naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je naš ustanovitelj in senjor-šef, gospod

Clotar Bouvier

po težki in mučni bolezni v petek, dne 26. septembra 1930, v 78. letu starosti v Gospodu zaspal.

Blagoslovitev zemskih ostankov se bo vršila v nedeljo dne 28. septembra 1930 ob pol 17 v hiši žalosti v Gornji Radgoni na Gornjem Grisu, odkoder bodo prenešeni v rodbinsko grobnico na pokopališče Sv. Petra v Gor. Radgoni.

Sveta maša zadušnica se bo brala v ponedeljek dne 29. septembra 1930 ob 8 zjutraj v župni cerkvi Sv. Petra v Gor. Radgoni.

Nepozabnemu pokojniku, ki je bil vzor dobrote in marljivosti ohranimo trajen spomin.

Gor. Radgona, dne 26. septembra 1930.

Šampanjske in vinske kleti Clotar Bouvier veleposestev, vinogradov Gor. Radgona.